

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

30. juli 2021

J.nr.: 21/17789-2

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og aniv@jm.dk

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 12. juli 2021 (sagsnr. 2021-709-0288) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

16. august 2021

J.nr.: 21/18363-1

Sendt pr. mail til: jm@jm.dk og aniv@jm.dk

Sagsbehandler: Stine Dyppel

Justitsministeriet har ved brev af 12. juli 2021 (sagsnr. 2021-709-0288) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over delbetænkning II (1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om delbetænkningen.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo

Justitsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 21/18103

Den 16. august 2021

Ved en mail af 12. juli 2021 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Der henvises til J.nr. 2021-709-0288.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE
28
1306 KØBENHAVN K
TLF.33 96 97 98

DATO: 19. august 2021
SAGSNR.:2021 –2176/SDH
ID NR.: 758143

Høringsvar – delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Justitsministeriet har ved e-mail af 12. juli 2021 anmodet Advokatrådet om en udtalelse i anledning af høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

Advokatrådet har i den forbindelse følgende bemærkninger:

1. Generelle bemærkninger

Det er positivt, at direktivpakken New Deal for Consumers harmoniser beskyttelsesniveauet for forbrugere i Europa og dermed fremmer den grænseoverskridende handel ved den foreslåede modernisering af visse forbrugerretlige direktiver.

Implementeringen af direktivpakken New Deal for Consumers skal ikke blot være i overensstemmelse med det EU-retlige grundprincip om proportionalitet, jf. EU-traktatens art. 5, og principperne i EU chartret om grundlæggende rettigheder om legalitet og proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf, jf. EU-chartrets art. 49.

Implementering skal derudover også være i overensstemmelse med det strafferetlige legalitetsprincip, jf. straffelovens § 1.

Det er væsentligt for Advokatrådet at henlede opmærksomheden på, at hvor der i implementeringen overlades yderligere håndhævelsesbeføjelser til Forbrugerombudsmanden, bør håndhævelsesbeføjelser således alene kunne udnyttes på baggrund af et klart hjemmelsgrundlag, som fremhæver den konkrete ulovlighed af en overtrædelse, samt hvor hjemmelsgrundlaget for den konkrete overtrædelse klart og tydeligt kan udledes via reference til EU-retten, dansk lovgivning eller retspraksis.

2. Specifikke bemærkninger

2.1 Oplysningsforpligtelser

Oplysningspligten i forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, foreslås tilføjet et nyt nr. 8 med følgende tekst:

”hvor det er relevant, at prisen blev personaliseret på grundlag af automatiseret beslutningstagning”.

Disse oplysninger skal allerede oplyses forbrugeren i henhold til databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f), idet personaliseringen har en retsvirkning eller på tilsvarende vis betydeligt påvirker forbrugeren.

Med henblik på at undgå inkonsistens i oplysningsforpligtelser kunne det med fordel tilføjes bestemmelsen, at oplysningsforpligtelsen skal opfyldes som angivet i databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f).

2.2 Tilsyn

Tilsynspligten for implementerede ændringer i forbrugeraftaleloven foreslås udført af Forbrugerombudsmanden, jf. det foreslåede § 33 a:

”Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.”.

Med den foreslåede formulering omfattes også i et vist omfang tilsyn med aktiviteter omfattet af databeskyttelsesforordningen, hvor Datatilsynet er tilsynsmyndighed, og hvor f.eks. Forbrugerombudsmanden vil kunne påse overholdelse af oplysningsforpligtelser underlagt databeskyttelsesforordningen.

I lighed med den dobbelte tilsynsførelse vedrørende uønsket markedsføring, hvor både Forbrugerombudsmanden og Datatilsynet er tilsynsmyndighed, foreslår Advokatrådet for at skabe retssikkerhedsmæssig klarhed, at det tilføjes bestemmelsen, at tilsyn ikke vedrører overholdelse af databeskyttelsesforordningen.

2.3 Håndhævelse

I forlængelse af den foreslåede tilsynspligt for Forbrugerombudsmanden, jf. forbrugeraftalelovens § 33 a, foreslås det også, at tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.

På denne baggrund er det foreslået, at markedsføringslovens § 32, stk. 2, ændres, således at Forbrugerombudsmanden kan nedlægge et påbud, uden at klarhedskriteriet er opfyldt. Klarhedskriteriet indebærer, at der foreligger en klar retstilling, hvor der

ikke er tvivl om fortolkning af regelgrundlaget, fordi loven eller retsteorien er klar på området.

Ved den foreslåede ændring af markedsføringslovens § 32, stk. 2, bliver adgangen til Forbrugerombudsmandens adgang til at meddele påbud udvidet, og med den nuværende ordlyd af markedsføringslovens § 37, stk. 1, vil en tilsidesættelse af et påbud medføre straf eller bøde i op til fire måneder.

Med Forbrugerombudsmandens nuværende praksis indeholdende pressemeddelelser ved meddelelse af påbud og politianmeldelser, samt det skærpende forhold, at overtrædelser af forbrugeraftaleloven foreslås fastsat op til 4 % af den erhvervsdrivendes årlige omsætning, vil den foreslåede udvidelse af § 32, stk. 2, efter Advokatrådets opfattelse udvide Forbrugerombudsmandens beføjelser så betragteligt – på et retssikkerhedsmæssigt svagt grundlag – at det de facto vil udgøre en disproportional implementering i strid med EU-rettens principper.

For så vidt angår den foreslåede tilføjelse til aftalelovens § 38 e, er det foreslået, at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med erhvervsdrivendes anvendelse af urimelige aftalevilkår. Tilsynet skal føres efter markedsføringslovens regler.

Ud over en gentagelse af ovenævnte bemærkninger omkring disproportionalitet, er det retssikkerhedsmæssigt særdeles betænkeligt, at Justitsministeren efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden, foreslås beføjelser til at fastsætte regler om kvalificeringen af standardvilkår som værende ugyldige med den deraf afledte effekt, at Forbrugerombudsmanden herefter kan udstede bøde til erhvervsdrivende på dette grundlag, jf. aftalelovens § 38 f.

Med denne metodiske tilgang tilsidesættes ikke blot legalitetsprincippet i straffelovens § 1, men delegerer i væsentligt omfang den lovgivende og dømmende magt til justitsministeren og Forbrugerombudsmanden i fællesskab.

2.4 Bødeudmåling

Minimumsharmoniseringen af den strafferamme, inden for hvilken bøder skal kunne fastsættes, er foreslået implementeret ved anvendelse af EU-princippet for udbredte overtrædelser.

I forbrugeraftalelovens § 34 er det bl.a. foreslået indsat et nyt stk. 4:

”Ved udmåling af bøde for overtrædelser, der kan skade de kollektive interesser for forbrugere i mindst to andre medlemsstater ud over Danmark, kan bøden maksimalt udgøre 4 pct. af den erhvervsdrivendes årlige omsætning i de berørte medlemsstater.

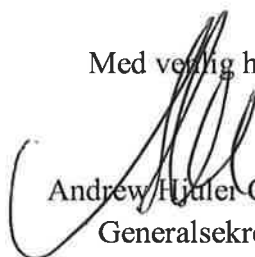
Hvis oplysninger om den erhvervsdrivendes omsætning ikke er tilgængelig, kan bøden maksimalt udgøre 2 mio. euro.”

I markedsføringslovens § 37 er der foreslået indsat et ny stk. 7 med enslydende tekst, dog med en maksimumbøde på 4. mio. euro. Såfremt den erhvervsdrivendes omsætning ikke er tilgængelig.

På baggrund af den nyligt afsagte dom fra Retten i Århus¹ over for ILVA A/S, hvor Retten valgte at nedsætte bøden betragteligt, synes det ikke at være afklaret, hvorledes den EU-retlige definition af ”en virksomhed” skal defineres, jf. betragtning 150 til databeskyttelsesforordningen, når bødeudmåling foretages nationalt.²

Henset til det betydelige bødeniveau foreslås det, at definitionen nærmere afklares.

Med venlig hilsen

Andrew Hjulter-Crichton
Generalsekretær

¹ Anklagemyndigheden mod ILVA A/S, afsagt d. 12. februar 2021 af Retten i Århus, nr. 13-362/2020.

² Når en virksomhed pålægges administrative bøder, forstås en virksomhed i denne forbindelse som en virksomhed som omhandlet i artikel 101 og 102 i TEUF.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt via e-mail til: jm@jm.dk
Cc.: aniv@jm.dk

Høring over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Bilbranchen i DI har følgende bemærkninger til delbetænkningen:

Til Udvalgets lovudkast § 2, nr. 20-28 bemærker Bilbranchen, at Moderniseringsdirektivet i artikel 4, stk. 12, litra b, 2. afsnit indeholder en mulighed for at indføre en lempelse af kravene til, hvornår fortrydelsesretten ophører før tid i forbindelse med reparationer, som er påbegyndt med forbrugerens udtrykkelige samtykke, jf. forbrugerrettighedsdirektivets artikel 16, stk. 1, litra a (forbrugeraftalelovens § 18, stk. 2, nr. 2).

Lempelsen betyder, at det er muligt ved reparationsarbejde at fjerne kravet i forbrugeraftalelovens § 18, stk. 2, nr. 2, om, at den erhvervsdrivende skal opnå forbrugerens anerkendelse af, at fortrydelsesretten ophører, når reparationen er fuldt udført.

Fortrydelsesretten er generelt problematisk, fordi den giver unødvendige og uforholdsmæssige gener både for den erhvervsdrivende, men også har en afledt negativ effekt for andre forbrugere. F.eks. hvor en virksomhed handler i tillid til den indgåede aftale og takker nej til andre opgaver eller hjemtager dyre reservedele og materialer, som ikke kan returneres eller sælges til anden side uden væsentligt tab. Hvis allerede bookedede reparationsaftaler aflyses/fortrydes med kort varsel, kan den erhvervsdrivende sjældent ”fylde ordrebogen op” med samme korte varsel og den erhvervsdrivende oplever derved tomgang og at andre forbrugere unødvendigt må tåle længere ventetider. De forhold, fortrydelsesretten generelt er indsat for at beskytte forbrugeren imod, er ikke til stede, når forbrugeren selv udtrykkeligt har anmodet den erhvervsdrivende om et besøg med henblik på at udføre reparationen. Fordelen ved at fjerne kravet om anerkendelse er, at det vil lette de erhvervsdrivendes arbejdsgang, særligt set i det lys, at det er forbrugeren selv, der har taget initiativ til aftaleindgåelsen. Kravet kan som anført være upraktisk for den erhvervsdrivende, da aftalerne som oftest indgås mundtligt – enten via telefonen eller evt. senere på forbrugerens bopæl – og ikke på en hjemmeside, hvor det er muligt at lave en teknisk løsning, der gør det nemmere at opfylde kravet. Bilbranchen kan også frygte, at erhvervsdrivende vil søge at beskytte sig imod kunder, der vil udnytte fortrydelsesretten og at dette – i perioder med stort arbejdsudbud – til gene for forbrugerne generelt vil nedsætte tilgængeligheden for reparationsarbejde væsentligt.

Bilbranchen finder derfor ligesom udvalgets mindretal, at muligheden i direktivet bør udnyttes. Det kan medføre tab for den erhvervsdrivende og ugrundet berigelse for forbrugeren, at kravene til de erhvervsdrivende er upraktiske og vanskelige at opfylde. Bilbranchen er enig med mindretallet i, at forbrugere kan anmode en håndværker om at udføre en reparation, og så, når reparationen er udført, fortryde aftalen. Selvom direktivet ikke giver mulighed for at løse alle de praktiske udfordringer ved fortrydelsesret i relation til udførte reparationer, åbner valgmuligheden op for en mere balanceret retsstilling for ikke-hastende reparationer. Der er også taget hånd om beskyttelseshensynet til forbrugerne allerede ved kravet om, at den erhvervsdrivende har bevisbyrden for, at udførelsen af reparationen er påbegyndt med forbrugers forudgående udtrykkelige samtykke.

Herudover har Bilbranchen ikke bemærkninger til delbetænkningen.

Med venlig hilsen

Lisbeth Ravn
Konsulent

From: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sent: 12-07-2021 15:02:09 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Subject: SV: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Til Justitsministeriet

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 12:36
Emne: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

Sendt per mail til jm@jm.dk og aniv@jm.dk

Den 24. august 2021

Høring over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Dansk Erhverv har ved mail af 15. juli 2021 modtaget ovenstående i høring og vi skal hermed komme med vores bemærkninger.

Dansk Erhverv har siddet med i det ekspertudvalg, der har skrevet betænkningen og vi bakker derfor op om betænkningen, herunder også de mindretalsudtalelser, som vi er en del af.

Vi vil dog særligt pege på følgende elementer i betænkningen.

Supplerende specifikke oplysningspligter for aftaler, der indgås på online markedspladser

Dansk Erhverv hilser det meget velkomment, at der lægges op til, at de af direktivet fastsatte oplysningsforpligtelser suppleres med en pligt for online markedspladser til at oplyse forbrugerne om identiteten og hjemstedet for den sælgende tredjepart.

Direktivet stillede alene krav om en oplysning om, hvorvidt den sælgende tredjepart var forbruger eller erhvervsdrivende. Mens denne oplysning kan have relevans for, hvorvidt EU's forbrugerbeskyttelsesregler finder anvendelse, så er oplysninger om den sælgende parts identitet og hjemsted endnu vigtigere.

Ved handel på online markedspladser er det ofte uklart for forbrugerne, hvem de egentlig handler med og hvor aftaleparten hører hjemme. Ofte fremstår det som om, at det er markedspladsen, der er forbrugerens aftalepart eller også så har aftaleparten et binavn, der lyder europæisk til trods for, at den sælgende part reelt hører hjemme i for eksempel Kina.

Ved at sikre, at forbrugerne får oplysninger om den sælgende parts identitet og hjemsted er det Dansk Erhvervs håb, at det vil fremgå tydeligt, når forbrugerne er i gang med at handle med en forhandler, der har hjemsted uden for EU og hvor det derfor kan blive meget svært for forbrugeren at håndhæve sine rettigheder også selvom aftalen er underlagt EU's forbrugerbeskyttelsesregler.

Samtidig vil vi opfordre til, at en tilsvarende bestemmelse indføres i markedsføringsloven, hvor der netop nu også skal behandles et lovforslag om ændringer af oplysninger i forbindelse med salg på online markedspladser.

Dørsalg

Vi er enige, at det eksisterende danske forbud mod dørsalg opretholdes.

Fortrydelsesret ved reparationer

Moderniseringsdirektivet gav mulighed for en lille lempelse i reglerne omkring fortrydelsesretten ved reparationer.

Mens der som udgangspunkt slet ikke er fortrydelsesret på hastende reparations- eller vedligeholdelsesarbejder, som forbrugeren har anmodet om, så er der fortrydelsesret på almindelige reparationsarbejder.

Dog kan fortrydelsesrettens rækkevidde, efter de eksisterende regler, reduceres, hvis arbejdet er påbegyndt med forbrugeren forudgående udtrykkelige samtykke og anerkendelse af, at fortrydelsesretten ophører, når arbejdet er fuldt udført.

Med moderniseringsdirektivet vedtagelse er der mulighed for at fjerne kravet om, at den erhvervsdrivende skal opnå forbrugeren anerkendelse af, at fortrydelsesretten ophører, når arbejdet er fuldt udført.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at fortrydelsesreglerne passer meget dårligt på situationen med reparationsydelser. Der er ikke som ved køb af varer tale om, at forbrugeren skal have mulighed for at prøve trøjen på eller se farven på bukserne. Et udført stykke reparationsarbejde kan ikke leveres tilbage til den erhvervsdrivende på sammen måde som en fysisk vare og i det tilfælde, at forbrugeren opnår en fortrydelsesret, vil forbrugeren som udgangspunkt også opnå en berigelse, hvis forbrugeren får alle sine penge tilbage.

Samtidig skal det bemærkes, at langt de fleste almindelige reparationsarbejder, der udføres i forbrugeren hjem, bestilles via en telefonisk henvendelse til den erhvervsdrivende, mens det kun sjældent gør sig gældende for forbrugernes køb af varer. Det er således væsentligt sværere for de erhvervsdrivende at leve op til oplysningsforpligtelserne i reparationsituationerne end det er ved forbrugernes køb af varer på en hjemmeside.

Dansk Erhverv anbefaler, at den lempelse, der nu tillades i moderniseringsdirektivet, implementeres i dansk ret. Ikke fordi, at den løser alle problemerne ved fortrydelsesret i forbindelse med reparationer, men fordi, at det er et skridt i den rigtige retning på et område, hvor de erhvervsdrivende bliver pålagt en urimelig byrde og en risiko for at stå uden betaling for en ellers helt korrekt udført ydelse.

Sanktioner

Med betænkningen og det fremlagte lovforslag lægges der op til, at flere af bestemmelserne i forbrugeraftaleloven skal strafsanktioneres end det er tilfældet i dag.

Dansk Erhverv er tilfredse med, at et flertal i udvalget foreslår, at det alene er bestemmelser, der ikke allerede er civilretligt sanktioneret, der nu sanktioneres med muligheden for at give bøder til de erhvervsdrivende.

Når det er sagt, så finder vi det problematisk strafbelægge bestemmelse, der er uklare og hvor der dermed kan være tvivl for de erhvervsdrivende om, hvor meget eller hvor lidt, der skal til for at opfylde bestemmelsen.

Det kan for eksempel være forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 8, hvor der skal oplyses om betaling, levering, opfyldelse, det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende forpligter sig til at levere varen eller yde tjenesteydelsen, og hvor det er relevant, den erhvervsdrivendes praksis for klagebehandling.

Det fremgår ikke klart af bestemmelsen, hvor detaljeret disse oplysninger skal gives og de erhvervsdrivende efterlades derfor i en usikker situation, hvor de risikerer markante bøder, hvis ikke de gør det rigtigt.

Særligt om sanktionsfastsættelse ved udbredte overtrædelser, herunder med en EU-dimension
Dansk Erhverv finder bøder på 4 procent af en virksomhedsomsætning for helt ude af proportioner. I Danmark ligger overskudsgraden i detailhandlen på mellem 1,5 og 2,5 procent og en bøde på 4 procent af omsætningen vil dermed kunne betyde, at en virksomhed går konkurs.

Vi er derfor tilfredse med, at et udvalget lægger op til alene at benytte sig af de omsætningsbestemte maksimumbøder på for udbredte lovovertrædelser (hvor forbrugere i flere lande er berørte), at udvalget ikke finder grundlag for en højere takst end 4 procent og at udvalget slår fast, at de ikke finder grundlag for, at reglerne om omsætningsbestemte maksimumsbøder for udbredte overtrædelser skal finde anvendelse på andre overtrædelser end de udbredte overtrædelser og overtrædelser med EU-dimension.

Dansk Erhverv mener fortsat, at udmålingen af konkrete bøder bør være op til domstolene og det bør ikke sættes på formler.

Med venlig hilsen

Bo Dalsgaard
Chefkonsulent

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
Formueretskontoret
Att. Anna F. Iversen
Mail: aniv@jm.dk jm@jm.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes hørings svar vedrørende delbetænkning II
(nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpak-
ken New Deal for Consumers

27. august 2021
Side 1/3

Hovedproblemstilling

Dansk Fjernvarme har modtaget høring vedr. Delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for consumers. Dansk Fjernvarme vil venligst henvise til at den danske fjernvarmebranche ikke er omfattet af direktivet, da fjernvarmebranchen i Danmark har forsyningspligt, og der ikke er mulighed for leverance af fjernvarme fra anden end den forsyningspligtige leverandør.

Begrundelse

Levering af fjernvarme er offentlig reguleret, og derfor er der ikke tale om et almindeligt forbrugerretligt forhold. Levering af fjernvarme forudsætter et projektforslag godkendt af de kommunale myndigheder. Når projektforslaget først er godkendt, så er fjernvarmeselskabet forpligtet til at levere fjernvarme også til kunder, der fx er opført i RKI, ligesom der heller ikke umiddelbart kan lukkes for varmeleveringen, hvis kunden ikke betaler. Derfor bør levering af fjernvarme fortsat alene reguleres af den sektorlovgivning og de branchevejledninger, der er under tilsyn af myndighederne. Det samme er gældende for andre forsyninger.

Følgende fremgår af forbrugerrettighedsdirektivet art. 3, "Dette direktiv finder anvendelse på enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på de vilkår og i det omfang, der følger af direktivets bestemmelser. Det finder også anvendelse på aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, herunder fra offentlige leverandører, for så vidt forsyningen sker på aftalebasis". Bestemmelsens ordlyd i forhold til "forsyningen sker på aftalebasis" er ikke senere ændret ved Moderniseringsdirektivet.

Dansk Fjernvarme er af den opfattelse at levering af fjernvarme i Danmark ikke sker på "aftalebasis" jft. Direktivets tekst. Direktivets anvendelsesområdes omfatter ikke fjernvarme med forsyningspligt. Der skal høfligst gøres opmærksom på, at der i de fleste EU-lande ikke er fundet en offentlig regulering sted af fjernvarmeområdet, som kan ligestilles med den regulering, der er i Danmark. Bl.a. i Sverige er fjernvarmelevering alene aftalebaseret.

Det fremgår ikke nærmere af direktivets øvrige bestemmelser eller præampelbetragtninger, hvornår forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme anses for at ske "på aftalebasis" og altså dermed falder inden for direktivets anvendelsesområde.

Af forarbejderne til forbrugeraftaleloven af 2014 fremgår imidlertid, at det efter Justitsministeriets umiddelbare vurdering netop ikke er tilfældet for leveringer, der foretages i henhold til en lovreguleret forsyningsforpligtelse, se LFF 2013 39, afs. 4.1.4.1.2.

Dette begrundes fra Justitsministeriets side med hensynet til samspillet med den forsyningspligt, der gælder for aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, og den forbrugerbeskyttelse, der søges varetaget gennem denne særregulering, og som sikrer den fortsatte leverance af den pågældende ydelse til forbrugerne på baggrund af en tæt lovreguleret mekanisme.

For varmedistributionsvirksomheders vedkommende følger den lovregulerede forsyningspligt af projektbekendtgørelsens § 8, stk. 1, hvorefter virksomhedens ret til at forsyne et område med fjernvarme som følge af en projektgodkendelse også medfører forsyningspligt for de ejendomme, der er beliggende i området.

Det kan efter vores vurdering herefter lægges til grund, at aftaler om forsyning med fjernvarme i henhold til en projektgodkendelse efter varmforsyningsloven ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde, da forsyningen i disse tilfælde ikke kan anses for at ske på aftalebasis efter direktivets artikel 3, stk. 1.

Desforuden fremgår følgende af varmforsyningsloven § 20 d.

"Varmedistributionsvirksomheder skal stille deres ydelser omfattet af § 20, stk. 1, til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om afbrydelse af varmforsyning, opsigelsesvarsel og bindingsperiode med henblik på at forpligte varmedistributionsvirksomheder til at sikre forbrugerrettigheder i forbindelse med aftaler om levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, mellem forbrugerne og disse virksomheder."

Ministeren har ikke udnyttet den direkte mulighed, der er for at lovregulere området, men Forsyningstilsynet har tilsyn med alle aftaler mellem kunde og fjernvarmeselskab jfr. varmforsyningsloven § 22 a).

Citat fra L 39 af 9. oktober 2013 afsnit 4.1.4.1.2

“Justitsministeriet finder umiddelbart, at hensynet til samspillet med den forsyningspligt, der gælder for aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, og den forbrugerbeskyttelse, der søges varetaget gennem denne særregulering, og som sikrer den fortsatte leverance af den pågældende ydelse til forbrugerne på baggrund af en tæt lovreguleret mekanisme, tilsiger, at leveringer foretaget i henhold til en lovreguleret forsyningsforpligtelse ikke er omfattet af direktivet og dermed heller ikke af forbrugeraftaleloven. Derimod vil aftaler om levering af forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, som forbrugeren indgår med en anden leverandør end den forsyningspligtige leverandør – eller i den situation hvor forbrugeren efter at have modtaget de pågældende ydelser fra en anden leverandør vælger at indgå en ny aftale med den forsyningspligtige leverandør – være omfattet. I disse situationer vil forsyningen som anført i artikel 3, stk. 1, ske på aftalemæssigt grundlag”.

Kommentarer

Dansk Fjernvarme har d.d. ligeledes afgivet høringssvar til lov om ændring af forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område. Det er samme forhold vi har til delbetækningen, som vi har til ændring af loven om forbrugeraftaler.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget, og såfremt at Justitsministeriet har spørgsmål eller kommentarer, står jeg til rådighed for dette.

Med venlig hilsen

Birthe Boisen Konsulent
Dansk Fjernvarme
bfb@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 30 99 60 37

Justitsministeriet
Jeres sagsnummer 2021-709-0288
Att: Anna Farinha Iversen
Sendt til jm@jm.dk og aniv@jm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

DI's høringssvar til delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Indledning og baggrund

DI bemærker indledningsvist, at DI var repræsenteret i det bredt sammensatte ekspertudvalg, der har afgivet den delbetænkning, som denne høring vedrører.

Delbetænkningen vedrører implementeringen af Moderniseringsdirektivet, som ændrer i Forbrugerrettighedsdirektivet og i Direktivet om urimelige kontraktvilkår i forbruger-aftaler. Formålet med Moderniseringsdirektivet er især en tilpasning/præcisering af diverse forbruger købsregler til den digitale virkelighed, herunder at sikre forbrugerne bedre og klarere rettigheder, når de benytter sig af *digitale tjenester*, samt at sikre ensartet anvendelse af *sanktioner* i EU for overtrædelse af de forbrugerbeskyttende regler.

Ekspertudvalgets delbetænkning har især haft til opgave at vurdere, om Danmark bør fastsætte særregler på de punkter, hvor direktivet giver mulighed for det, samt vurdere behovet for yderligere sanktioner i dansk ret for overtrædelse af EU-reglerne.

Generelle kommentarer

DI støtter generelt totalharmonisering i EU på forbrugerrettens område for at sikre en passende høj forbrugerbeskyttelse på tværs af grænserne og samtidig sikre et effektivt indre marked med lige konkurrencevilkår for de erhvervsdrivende. DI er derfor generelt imod udnyttelse af valgmuligheder i direktivet, som indfører danske særregler. Nationale særregler på dette område underminerer det indre marked og øger generelt omkostningerne for både erhvervsdrivende og forbrugere. Det kan koste ordrer, vækst og arbejdspladser i Danmark, og giver forbrugerne mindre udvalg og højere forbrugerpriser. DI bakker med en enkelt undtagelse op om ekspertudvalgets vurderinger på dette punkt (se nærmere nedenfor om "fortrydelsesret ved reparationer").

DI bemærker i den forbindelse, at ensartet fortolkning og håndhævelse, herunder sanktionering, af EU-reglerne er nødvendige elementer, hvis der reelt skal sikres lige forbrugerbeskyttelse og konkurrencevilkår i EU. Danmark skal derfor naturligvis ligesom de øvrige EU-lande overholde sine EU-retlige forpligtelser og sikre en effektiv sanktionering af EU-reglerne. DI kan derfor støtte, at Danmark – som vi er forpligtet til – indfører sanktioner for overtrædelse af de EU-regler, som udvalget har identificeret mangler sanktionering i dansk ret i dag. DI skal dog samtidig opfordre regeringen til at holde øje med, at de øvrige EU-lande også overholder deres forpligtelser.

Specifikke bemærkninger

Forbruger aftalelovens anvendelsesområde og definitioner

DI er enig med ekspertudvalget i, at den gældende *formidlingsregel* bør bevares, og at direktivets øvrige valgmuligheder med hensyn til anvendelsesområdet ikke udnyttes.

De foreslåede ændringer i lovens anvendelsesområde og definitioner vil herved alene være baseret på direktivets krav, f.eks. at lovens anvendelsesområde udvides til tilfælde, hvor forbrugeren betaler med sine personoplysninger i stedet for med penge. Samtidig vil der så vidt muligt gælde det samme forbruger aftalebegreb på tværs af dansk lovgivning.

Forbruger aftalelovens oplysningspligter ved fjernsalg mv.

DI støtter, at ekspertudvalgets forslag til ændringer i forbruger aftalelovens oplysningspligter ved fjernsalg alene følger direktivets krav.

Specifikke oplysningspligter for aftaler, der indgås på onlinemarkedspladser

Udover de direktivbundne oplysningspligter for online platforme, herunder at udbyderen af en onlinemarkedsplads skal give forbrugeren oplysning om de vigtigste parametre for rangordning af tilbud, og om varen udbydes af en erhvervsdrivende, har ekspertudvalget foreslået, at onlinemarkedspladsen også skal oplyse om identiteten og hjemsted på den tredjepart, som tilbyder produktet på onlinemarkedspladsen.

Selvom der er tale om en dansk særregel, kan DI konkret støtte dette forslag. Praksis viser, at der er behov for, at forbrugere er opmærksomme på, hvis de er ved at indgå aftale med en tredjepart fra et land, hvor det kan være vanskeligt for forbrugeren at håndhæve sine rettigheder, herunder i tilfælde af udnyttelse af fortrydelsesretten, misligholdelse fra tredjepartens side, manglende produktsikkerhed, risiko for ulovlige kopivarer mv. Oplysningskravet sikrer, at dette kan indgå i forbrugerenes overvejelser forud for aftaleindgåelsen, og at aftalen fravælges, hvis forbrugeren ikke ønsker at løbe risikoen.

Dørsalg

DI støtter ekspertudvalgets bemærkninger om reguleringen af dørsalg og kommercielle udflugter, dvs. ingen lovændringer på dette punkt.

Fortrydelsesret ved reparationer

Direktivet giver mulighed for en mere afbalanceret retsstilling i forhold til den byrdefulde retsstilling, der gælder i dag, hvor forbrugere kan anmode en håndværker om at udføre en reparation, og så, når reparationen er udført, fortryde købet. Den nuværende retsstilling kan føre til gratis håndværksydelser, hvilket selvsagt er helt urimeligt.

Problemstillingen er anerkendt af hele ekspertudvalget. Udvalgsflertallet mener imidlertid ikke, at den lempelse af reglerne om fortrydelsesret, som er mulig efter direktivet, er tilstrækkelig til helt at fjerne problemet, og derfor er valgmuligheden ikke foreslået udnyttet af flertallet. DI, som tilhører udvalgets mindretal på dette punkt, er uenig. Ethvert skridt, der kan forbedre en urimelig retsstilling, bør naturligvis udnyttes.

DI opfordrer derfor regeringen og Folketinget til at udnytte direktivets mulighed for at begrænse forbrugernes fortrydelsesret i tilfælde af reparationer, hvor forbrugeren *selv specifikt har bedt om et besøg fra den erhvervsdrivende*, og hvor reparationen er påbegyndt med forbrugers udtrykkelige samtykke.

Når der er tale om reparationer, der foretages under sådanne omstændigheder – og som i praksis ofte foretages ved mundtlig aftale – er det uforholdsmæssigt byrdefyldt også at kræve, at den erhvervsdrivende skal kunne dokumentere forbrugers anerkendelse af, at fortrydelsesretten ophører, når reparationen er fuldt udført. DI bemærker, at selv med en udnyttelse af muligheden, vil den erhvervsdrivende stadig skulle kunne dokumentere, at udførelsen af reparationen er påbegyndt med forbrugers forudgående udtrykkelige samtykke. Forbrugerbeskyttelseshensynet er derfor allerede fuldt ud varetaget.

Udvidelse af sanktionsbestemmelsen i forbrugeraftaleloven

Sanktionering af forpligtelserne i forbrugeraftaleloven har hidtil primært været af civilretlig karakter. Strafansvar for tilsidesættelse af f.eks. oplysningspligterne har været begrænset til de for forbrugeren mest væsentlige oplysninger. En åbningsskrivelse fra EU-Kommissionen (skridtet før en traktatbrudssag) har påtalt den manglende sanktionering af flere bestemmelser i forbrugeraftaleloven, som stammer fra EU-direktiver. DI deler Justitsministeriets og ekspertudvalgets enstemmige vurdering af, at Danmark både som følge af åbningsskrivelsen og Moderniseringsdirektivet er forpligtet til på visse områder at indføre yderligere strafsanktionering for at leve op til EU-kravene.

DI deler endvidere vurderingen hos det store flertal i udvalget af på hvilke områder, Danmark er nødt til at indføre eller skærpe sanktioneringen, og på hvilke områder der allerede er tilstrækkelig sanktionering, f.eks. civilretligt.

DI tillægger det stor værdi, at udvalgsbetænkningen oplister de kriterier, som skal være opfyldt, før en strafbelagt bestemmelse i praksis kan give en bøde, herunder det skærpede hjemmelskrav og kravet om forsætlighed eller uagtsomhed (gælder også strafbestemmelserne i aftaleloven og markedsføringsloven).

DI påskønner også, at betænkningen giver praktiske eksempler, der illustrerer, at den øgede bødesanktionering er målrettet de klare og væsentlige overtrædelser.

For eksempel er det på betænkningens side 128 og 139 beskrevet, at når der er tale om regler, der i særlig grad nødvendiggør et *konkret skøn*, og hvor en virksomheds konkrete praksis derfor er sværere på forhånd at afgøre lovligheden af, f.eks. oplysningskrav om hvad der udgør en vares ”væsentligste egenskaber”, eller krav om at bestemte oplysninger skal være ”letlæselige og udfærdiget på et klart og forståeligt sprog”, er den erhvervsdrivende overladt et vist skøn, og et strafansvar *kommer kun på tale i forholdsvist klare overtrædelsestilfælde*.

Det er i betænkningen også understreget, at hvis den erhvervsdrivende var i undskyldelig uvidenhed eller undskyldelig misforståelse om retsregler, der forbyder eller påbyder en

bestemt handling, kan dette udgøre formildende omstændigheder, som efter omstændighederne også kan medføre strafbortfald, jf. straffelovens §§ 82 og 83.

Et fokus på de klare og væsentlige overtrædelser er med til at sikre, at de brodne kar rammes væsentligt hårdere end de erhvervsdrivende, som forsøger at overholde reglerne, men kan foretage fejlskøn. Sådan bør det også være.

For så vidt angår forslaget om strafsanktionering af forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 10 og 11 (krav om at oplyse når fortrydelsesretten ikke finder anvendelse), er DI enig i, at Danmark er nødt til at indføre bødestraf, da bestemmelsen i dag er usanktioneret. Forslaget fra udvalgets mindretal (Forbrugerrådet Tænk) om i tillæg til en bødestraf at indføre en civilretlig sanktion, i form af at forbrugeren også får fortrydelsesret i sådanne tilfælde, ville derimod være en disproportional dansk særregel. Udover de argumenter, som udvalgets flertal nævner, ville en sådan dansk særregel efter DI's opfattelse også stride imod Forbrugerretsdirektivets totalharmoniseringskarakter, jf. bl.a. den udtrykkelige formulering i direktivets art. 4 og 16. ("*Medlemsstaterne må ikke give mulighed for at udøve fortrydelsesretten [...] for så vidt angår følgende: [...]*").

Yderligere sanktioner for erhvervsdrivendes brug af urimelige aftalevilkår (aftaleloven)

DI støtter det enstemmige udvalgs vurdering af, at EU-kravet om yderligere sanktionering af overtrædelser af direktivet om urimelige kontraktvilkår – udover de eksisterende civilretlige sanktioner – mest hensigtsmæssigt gennemføres ved at indføre *bødesanktionering* frem for indførelse af f.eks. godtgørelser til de enkelte forbrugere, som ville ligge meget fjernt fra det eksisterende danske sanktions- og erstatningsretlige system.

DI støtter endvidere udvalgets konkrete forslag til model – en kombination af en *påbudsmode*l og en *definitionsmodel* - der både tager hensyn til en effektiv håndhævelse og til de erhvervsdrivendes retssikkerhed. Modellen forekommer egnet til målrettet at ramme dem, som bevidst overtræder loven, hvilket er positivt.

Sanktionsfastsættelse ved udbredte overtrædelser, herunder med en EU-dimension (forbrugeraftaleloven, markedsføringsloven og aftaleloven)

DI støtter det enstemmige ekspertudvalg, som vurderer, at der ikke er grundlag for at udnytte direktivets valgmulighed med hensyn til at fastsætte et højere bødemaksimum end 4 pct. af den erhvervsdrivendes omsætning i de relevante lande – og højest 2 mio. euro hvis oplysninger om den erhvervsdrivendes omsætning ikke er tilgængelige. Allerede med direktivets udgangspunkt får domstolene mulighed for at idømme betydelige bøder.

DI støtter endvidere det næsten enstemmige ekspertudvalg i, at der heller ikke er grundlag for at fravige direktivets udgangspunkt om, at det er omsætningen i de berørte EU-medlemsstater, som er afgørende for 4 pct. loftet – ikke omsætningen på verdensplan.

Med venlig hilsen

Lars Frolov-Hammer
Seniorchefkonsulent

From: Dennis Lange <dbl@fdm.dk>
Sent: 19-08-2021 14:04:53 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Anna Farinha Iversen <aniv@jm.dk>
Subject: SV: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Til rette vedkommende

FDM takker for det fremsendte høringsmateriale.
FDM har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Dennis Lange
Chefkonsulent

#meddigpåvejen

T: +45 45 27 07 13
M: +45 51 14 69 92
dbl@fdm.dk · fdm.dk
Firskovvej 32
2800 Kgs. Lyngby

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 12:36
Emne: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

att.
jm@jm.dk
aniv@jm.dk
sagsnr 2021-709-0288

23. august 2021
Dok. 212504

Høring over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Forbrugerrådet Tænk har modtaget Justitsministeriets høring af 12. juli 2021 om delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, herunder udkast til lovforslag om ændring af markedsføringsloven og forbrugeraftaleloven, og har følgende bemærkninger.

Forbrugerrådet Tænk har været medlem af udvalget om gennemførelse af varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers som har udarbejdet betænkningen. Forbrugerrådet Tænk vil indledningsvist bemærke, at vi har haft et godt og konstruktivt samarbejde med de øvrige udvalgsmedlemmer.

Imidlertid har Forbrugerrådet Tænk desværre kunne konstatere, at der i udvalget ikke har været enighed på især tre punkter, som vi vurderer har væsentlig betydning for forbedring af forbrugerbeskyttelsen, herunder gennem en styrkelse af forbrugeraftalelovens præventive virkning.

- 1) Civilretslig sanktionering af manglende oplysning om fortrydelsesret

Forbrugerftaleloven foreskriver i § 8, stk. 1, nr. 10 og 11, at forbrugeren skal have oplysninger om de tilfælde, hvor fortrydelsesretten ikke finder anvendelse, hvor forbrugeren ikke vil kunne gøre fortrydelsesretten gældende, eller hvor relevant, under hvilke omstændigheder forbrugeren mister sin fortrydelsesret.

Forbrugerrådet Tænk finder, at en overtrædelse af forbrugerftalelovens § 8, stk. 1, nr. 10 og 11, ud over den foreslåede strafsanktionering også bør straffes civilretligt. Det foreslås, at der indføres en civilretlig sanktionering i form af, at forbrugeren tildeles en 14 dages fortrydelsesret, som forbrugeren ellers ikke har. Det betyder, at den erhvervsdrivendes manglende overholdelse af sine forpligtigelser efter forbrugerftalelovens § 8, stk. 1, nr. 10 og 11, ville medføre, at forbrugeren vil kunne fortryde sit køb. Starttidspunktet for denne fortrydelsesret vil skulle afklares nærmere.

Baggrunden for forslaget er, at der er tale om væsentlige oplysninger for forbrugers købsbeslutning, herunder om der er en fortrydelsesret eller ej, hvorfor Forbrugerrådet Tænk finder det rimeligt og mere effektivt, at forbrugeren har en fortrydelsesret, såfremt den erhvervsdrivende ikke har oplyst, at købet er omfattet af undtagelsen, jf. forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 10, eller hvornår forbrugeren mister sin fortrydelsesret, jf. forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 11.

2) Effektiv sanktionering af overtrædelse af §12

Forbrugerftalelovens § 12 pålægger den erhvervsdrivende at gentage visse oplysninger for forbrugeren ved fjernsalg umiddelbart inden en bestilling afgives. Oplysningerne nævnt i § 12 er væsentlige for forbrugers købsbeslutning, og gør forbrugeren i stand til fuldt ud at læse og forstå de vigtigste elementer i aftalen, herunder om forbrugeren bliver forpligtet til eksempelvis et abonnement, før forbrugeren afgiver sin ordre.

Forbrugerrådet Tænk vurderer på grundlag af de hidtidige erfaringer, at den civile sanktionering ikke er tilstrækkelig effektiv og foreslår, at der indføres en strafsanktionering for overtrædelse af forpligtelsen i forbrugerftalelovens § 12.

3) Mere lige og mærkbare bøder

EU-reguleringen medfører, at medlemsstaterne skal indføre regler om omsætningsbaserede maksimumsbøder på minimum 4 pct. som håndhævelsesforanstaltning. Der er alene krav om, at reglerne om maksimumsbøder skal gælde for udbredte overtrædelser, herunder med EU-dimension, i overensstemmelse med håndhævelsesforordningen.

Forbrugerrådet Tænk finder, at direktivets valgmulighed med hensyn til, at der skal lægges vægt på den erhvervsdrivendes omsætning på verdensplan bør udnyttes. Det vil sikre, at bøden er mærkbar for de store virksomheder med en stor omsætning på verdensplan, og derved vil bødestørrelsen være mere lige og mærkbar for både globale og lokale erhvervsdrivende. Derudover vil det være i tråd med, hvordan overtrædelse af GDPR strafsanktioneres, hvor der ligeledes tages udgangspunkt i den erhvervsdrivendes omsætning på verdensplan.

Vi står til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Uffe Rabe Krag
Politisk chef, Trygt Forbrug

Martin Salamon
Cheføkonom

From: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <anss@kum.dk>
Sent: 23-08-2021 08:58:56 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anna Farinha Iversen <aniv@jm.dk>
Subject: SV: (21/04525) Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Kære Anna Farinha Iversen

Kulturministeriet takker for muligheden for at afgive høringssvar, men har ingen bemærkninger til høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288.

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen
Specialkonsulent

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

41393985
anss@kum.dk
www.kum.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 12. juli 2021 12:27

Emne: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Formueretskontoret

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: Nicolai Voetmann <nivoe@fvm.dk>
Sent: 13-07-2021 12:27:21 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anna Farinha Iversen <aniv@jm.dk>
Subject: Sv: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288 (FVM Id nr.: 118225)

Kære JM

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ingen bemærkninger til det fremsendte materiale.

Venlig hilsen

Nicolai Voetmann

Fuldmægtig | Retskontor
+45 24 77 17 99 | nivoe@fvm.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departement | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | fvm@fvm.dk | www.fvm.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til:

Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)

Titel: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Sendt 12-07-2021 12:27

:

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

From: Michael Aagaard <MAA006@ankl.dk>
Sent: 30-08-2021 13:06:21 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anna Farinha Iversen <aniv@jm.dk>
Cc: Anne Amstrup-Kappel <AKA010@ankl.dk>
Subject: Svar på høring over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Til Justitsministeriet

Sagsnr. 2021-709-0288

Rigsadvokaten har modtaget Justitsministeriets høring af 12. juli 2021 over delbetænkning II (nr. 1577/2021) om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

Indledningsvis kan Rigsadvokaten henholde sig til Rigsadvokatens mail af 20. juli 2021 (vedhæftet) med bemærkninger vedrørende de økonomiske konsekvenser ved gennemførelse af direktivpakken New Deal for Consumers samt straffniveauet.

Rigsadvokaten bemærker til Justitsministeriets orientering følgende, som Rigsadvokaten ligeledes har tilkendegivet overfor Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i forbindelse med høring over forslag til lov om ændring af markedsføringsloven (vedhæftet)

Rigsadvokaten har noteret sig, at ordlyden i markedsføringslovens § 37, stk. 7, i betænkningens lovudkast ikke er enslydende med ordlyden i forslag til ændring af markedsføringsloven § 37, stk. 7. I lovforslaget fremgår det blandt andet, at *"...bøden maksimalt [kan] udgøre 4 mio. euro"*, hvor det i lovudkastet i betænkningen fremgår, at *"...bøden maksimalt [kan] udgøre 2 mio. euro"*.

Derudover har Rigsadvokaten noteret sig, at det synes mindre klart, hvilke sager der er omfattet af første led af § 37, stk. 7, i forslag om lov om ændring af markedsføringsloven, idet det fremgår at *"Ved udmåling af bøde for overtrædelser, der kan skade de kollektive interesser for forbrugere i mindst to andre medlemsstater ud over Danmark, kan bøden maksimalt udgøre 4 pct. af den erhvervsdrivendes årlige omsætning i de berørte medlemsstater"*. Dette henset til, at det i betænkningen synes at fremstå mere klart, at § 37, stk. 7, gælder for sager omfattet af § 37, stk. 1: *"Ved udmåling af bøde efter stk. 1 for tilsidesættelse af forbud eller påbud nedlagt af retten eller af Forbrugerombudsmanden i forbindelse med tilsyn efter aftalelovens § 38 e, hvor tilsidesættelsen kan skade de kollektive interesser for forbrugere i mindst to andre medlemsstater ud over Danmark, kan bøden maksimalt udgøre 4 pct. af den erhvervsdrivendes årlige omsætning i de berørte medlemsstater."*

Herudover kan det oplyses, at Rigsadvokaten - i anledning af høringen over forslag til lov om ændring af markedsføringsloven - har henledt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens opmærksomhed på, at den foreslåede § 37, stk. 6, litra a om administrative bødeforelæg og tabellen på side 52 i lovforslaget, hvor der lægges op til, at der ved bødeberegningen tages udgangspunkt i den erhvervsdrivendes omsætning ikke umiddelbart synes forenelig med kriterierne for, hvornår administrative bødeforelæg kan anvendes. Ifølge Vejledning om lov kvalitet skal overtrædelser, som skal kunne danne grundlag for udstedelse af

administrative bødeforelæg, være klare og objektivt konstaterbare (overtrædelserne skal således være ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål) og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, skal kunne ske uden skønmæssige elementer af betydning.

Rigsadvokaten har endelig til brug for vurderingen af de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget bedt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen om at oplyse yderligere om antallet af sager, som forventes indbragt for domstolene. Det fremgår således af lovforslagets pkt. 9, at *”forslaget forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser i form af ekstra ressourcer til de håndhævende myndigheder. Med henblik på at fastholde et effektivt tilsyn vil forslaget medføre et øget ressourcebehov hos Forbrugerombudsmanden, da der indføres en række nye, strafbelagte bestemmelser i markedsføringsloven, som Forbrugerombudsmanden skal føre tilsyn med og om nødvendigt håndhæve ved domstolene”*.

Dette skal desuden ses i forhold til, at det på side 33 i lovforslaget fremgår, at *”Det er Erhvervsministeriets vurdering, at administrative bødeforelæg i relevante sager kan forkorte sagsbehandlingen, hvilket generelt er en fordel for den erhvervsdrivende, der dermed kan få afsluttet sagen hurtigere. Derudover kan det medføre en mere effektiv ressourceanvendelse hos Forbrugerombudsmanden og frigøre ressourcer hos politi og anklagemyndighed.”*

Rigsadvokaten bemærker hertil, at det må lægges til grund, at indførelsen af nye kriterier for fastsættelsen af bøder og et forhøjet bødeniveau også i sig selv vil kunne medføre, at flere sager i en indfasningsperiode vil blive søgt indbragt for domstolene.

Rigsadvokaten tager derfor forbehold for yderligere bemærkninger for så vidt angår de økonomiske og administrative konsekvenser, når oplysningerne fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen herom er modtaget.

Rigsadvokaten har ikke i øvrigt bemærkninger til delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers.

Med venlig hilsen

Michael Aagaard
Anklager

Tlf.: +45 30 32 00 59

E-mail: maa006@ankl.dk

Web: www.anklagemyndigheden.dk

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Kvalitetsafdelingen
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Tlf.: +45 7268 9000

From: <MFU006@politi.dk>
Sent: 29-07-2021 13:47:19 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anna Farinha Iversen <aniv@jm.dk>
Cc: pol-nec-juridisk-sekretariat@politi.dk <pol-nec-juridisk-sekretariat@politi.dk>; kos-Direktionssekretariatet@politi.dk <kos-Direktionssekretariatet@politi.dk>
Subject: VS: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Til Justitsministeriet
Vedr. sagsnummer 2021-709-0288

Rigspolitiet bemærker, at markedsføringslovens § 27, stk. 9, ikke ses ændret i forhold til den nuværende formulering, hvorfor bestemmelsen ikke antages at medføre nye opgaver for politiet.

Rigspolitiets er tidligere blevet hørt i forhold til økonomiske konsekvenser som følge af direktivpakken. I denne sammenhæng blev det vurderet, at der umiddelbart alene vil være tale om eventuelle afledte konsekvenser for politiet, som følge af Forbrugerombudsmandens behandling af sager. Rigspolitiets tidligere fremsendte mail vedrørende de økonomiske konsekvenser er vedhæftet.

Rigspolitiet har således ingen bemærkninger til den fremsendte høring, ud over tidligere fremsendte bemærkninger om økonomiske konsekvenser.

Med venlig hilsen

Martin Dahl Fuglsang
Politifuldmægtig

POLITI

Rigspolitiet
Koncernledelsessekretariatet, Center for Ministerbetjening
Polititorvet 14
1780 København V
Mobil 5115 7023
E-mail mfu006@politi.dk
Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi
Twitter twitter.com/rigspolitiet

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 12. juli 2021 12:36
Emne: Høring over delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers, JM sagsnr. 2021-709-0288

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Formueretskontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Justitsministeriet
Formuekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område, samt ændring af markedsføringsloven

Bemærkninger i forbindelse med Justitsministeriets udkast af 12. juli 2021 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område., j.nr. 2021-7002-0008, dok.nr. 2061402, samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast af 2. juli 2021 vedrørende ændring af markedsføringsloven, j.nr. 20/10535-56.

1. Bemærkninger

SikkerhedsBranchen mener det er positivt, at direktivpakken New Deal for Consumers implementeres med henblik på at harmonisere beskyttelsesniveauet for forbrugere i Europa for dermed at fremme den grænseoverskridende handel ved den foreslåede modernisering af visse forbrugerretlige direktiver.

2. Strafferetlige legalitetsprincip

Implementering af Direktivet bør være i overensstemmelse det strafferetlige legalitetsprincip, jf. straffelovens § 1, hvorefter der alene kan pålægges straf for et forhold, der er hjemlet ved lov eller som ganske må ligestilles hermed, forudsat at:

1. fortolkningen er forenelig med den pågældende lovregels væsen,
2. der er et retstomt rum (»hul«) i lovgivningen,
3. modhensyn ikke afgørende taler imod,
4. fortolkningen er konsistent med de retlige principper, der gælder på det pågældende område,
5. fortolkningen stemmer overens med de almindelige principper om strafansvar, og
6. fortolkningen er rimeligt forudsigelig og tilgængelig for den tiltalte.

Hvor der i implementeringen overlades yderligere håndhævelsesbeføjelser til Forbrugerombudsmanden, bør håndhævelsesbeføjelser således alene kunne udnyttes på baggrund af et klart hjemmelsgrundlag fremhævende den konkrete ulovlighed af en overtrædelse, samt hvor hjemmelsgrundlaget for den konkrete overtrædelse klart og tydeligt kan udledes via reference til EU-retten, dansk lovgivning eller retspraksis.

3. Oplysningsforpligtelser

Oplysningspligten i forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, foreslås tilføjet et nyt nr. 8 med følgende tekst: ”hvor det er relevant, at prisen blev personaliseret på grundlag af automatiseret beslutningstagning”.

Disse oplysninger skal allerede oplyses forbrugeren i henhold til databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f), idet personaliseringen har en retsvirkning eller på tilsvarende vis betydeligt påvirker forbrugeren.

Med henblik på at undgå inkonsistens i oplysningsforpligtelser foreslås tilføjet, at oplysningsforpligtelsen skal opfyldes som angivet i databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f).

Derudover er forbrugeraftaleloven på flere punkter foreslået ændret i forhold til oplysningsforpligtelser, hvor der opfordres til, at der udarbejdes vejledninger baseret på et klart og ubestridt hjemmelsgrundlag, for at virksomheder kan indrette sig i forventning om overholdelse af forbrugeraftaleloven, også henset til at bødeniveauet samt Forbrugerombudsmandens håndhævelsesbeføjelser skærpes betydeligt.

4. Tilsyn

Tilsynspligten for implementerede ændringer i forbrugeraftaleloven foreslås udført af Forbrugerombudsmanden, jf. det foreslåede § 33a:

”Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.”.

Med den foreslåede formulering omfattes også i et vist omfang tilsyn med aktiviteter omfattet af databeskyttelsesforordningen, hvor Datatilsynet er tilsynsmyndighed, hvor fx Forbrugerombudsmanden vil kunne påse overholdelse af oplysningsforpligtelser underlagt databeskyttelsesforordningen.

I lighed med den dobbelte tilsynsførelse vedr. uanmodet markedsføring, hvor både Forbrugerombudsmanden og Datatilsynet er tilsynsmyndighed, vil det skabe retssikkerhedsmæssig klarhed om der i § 33a tilføjes, at tilsyn af Forbrugerombudsmanden ikke vedrører overholdelse af databeskyttelsesforordningen.

5. Dørsalg

Forbuddet mod dørsalg er ikke foreslået ophævet eller lempet på trods af, at direktivet om urimelig handelspraksis (EF) 2006/2004 forhindrer medlemsstaterne i at forbyde dørsalg, hvis sådanne begrænsninger skyldes forbrugerhensyn. Forbuddet kan alene fastholdes såfremt begrænsningen skyldes andre hensyn end forbrugerhensyn, fx hensyn til privatlivets fred.

Med henvisning til privatlivets fred er forbuddet foreslået fastholdt, dog uden nærmere redegørelse for, hvorledes totalforbuddet er proportionelt sammenholdt med EU-chartrets artikel 7 med ret til respekt for privatliv og familieliv over for retten til at drive virksomhed jf. samme charters artikel 16. Det bemærkes endvidere at dørsalg er reguleret i forbrugeraftaleloven og udgangspunktet for et forbud mod dørsalg må derfor være påtænkt beskyttelse i forbrugerhensyn og ikke af hensyn til privatlivets fred.

Det foreslås vurderet om en tilstrækkelig og proportionel beskyttelse kunne opnås ved tilladelse til dørsalg forudsat, at forbrugeren ikke på forhånd havde sagt nej tak til dørsalg ved. fx anvendelse af Robinsonlisten eller ved anvendelse af andre mitigerende foranstaltninger.

Det foreslås derfor nærmere belyst, hvorvidt andre EU-medlemsstater har valgt at opretholde et totalforbud imod dørsalg, og hvorledes andre EU-medlemsstater har implementeret hensyn til privatlivets fred i forhold til regler om dørsalg.

6. Håndhævelse

I forlængelse af den foreslåede tilsynspligt for Forbrugerombudsmanden, jf. forbrugeraftalelovens § 33a, foreslås det også, at tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.

På denne baggrund er det foreslået, at markedsføringslovens § 32, stk. 2 ændres, således at Forbrugerombudsmanden kan nedlægge et påbud uden at klarhedskriteriet er opfyldt. Klarhedskriteriet indebærer, at der foreligger en klar retstilling, hvor der ikke er tvivl om fortolkning af regelgrundlaget, fordi loven eller rets teorien er klar på området.

Ved den foreslåede ændring af markedsføringslovens § 32, stk. 2 bliver Forbrugerombudsmandens adgang til at meddele påbud udvidet, og med den nuværende ordlyd af markedsføringslovens § 37, stk. 1, vil en tilsidesættelse af et påbud medføre straf eller bøde i op til fire måneder.

Med Forbrugerombudsmandens nuværende praksis indeholdende pressemeddelelser ved meddelelse af påbud og politianmeldelser, samt det skærpende forhold, at overtrædelser af forbrugeraftaleloven foreslås fastsat op til 4 % af den erhvervsdrivendes årlige omsætning, vil den foreslåede udvidelse af § 32, stk. 2, udvide Forbrugerombudsmandens beføjelser så betragteligt - på et retssikkerhedsmæssigt svagt grundlag - at det de facto vil udgøre en disproportional implementering i strid med EU-rettens principper.

For så vidt angår den foreslåede tilføjelse til aftalelovens § 38 e, er det foreslået at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med erhvervsdrivendes anvendelse af urimelige aftalevilkår. Tilsynet skal føres efter markedsføringslovens regler.

Ud over en gentagelse af ovennævnte bemærkninger omkring disproportionalitet, er det retssikkerhedsmæssigt særdeles betænkeligt, at Justitsministeren efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden, foreslås beføjelser til at fastsætte regler om kvalificeringen af

standardvilkår som værende ugyldige med den deraf afledte effekt, at Forbrugerombudsmanden herefter kan udstede bøde til erhvervsdrivende på dette grundlag, jf. aftalelovens § 38 f.

Med denne metodiske tilgang tilsidesættes ikke blot legalitetsprincippet i straffelovens § 1, men delegerer i væsentligt omfang den lovgivende og dømmende magt til Justitsministeren og Forbrugerombudsmanden i fællesskab.

7. Bødeforlæg

Forbrugerombudsmandens gives yderligere håndhævelsesbeføjelser i forhold til at kunne tilkendegive bødeforlæg i tilståelsesager uden retssag, jf. det foreslåede i markedsføringslovens § 37, stk. 6:

”Forbrugerombudsmanden kan i tilståelsessager vedrørende de i litra a-d oplistede overtrædelser, i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag.

a) Overtrædelse af § 5, stk. 1, hvor en erhvervsdrivende uberettiget bruger et logo eller mærke, hvor logoet eller mærket giver forbrugeren en sikkerhed for, at virksomheden giver forbrugeren en særlig beskyttelse. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på virksomhedens omsætning.

b) Overtrædelse af § 10, stk. 1, hvor en erhvervsdrivende retter uanmodet elektronisk henvendelse til bestemte aftagere. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på overtrædelsens omfang.

c) Overtrædelse af § 10, stk. 4, hvor en erhvervsdrivende retter uanmodet telefonisk henvendelse med henblik på direkte markedsføring til en bestemt fysisk person, der enten er på Robinsonlisten, eller som har frabedt sig direkte markedsføring fra den erhvervsdrivende. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på overtrædelsens omfang.

Den foreslåede formulering i § 37, stk. 6, litra c henviser til uanmodet telefonisk henvendelse med henblik på direkte markedsføring. I gældende ret er der dog i forbrugerftalelovens § 4, stk. 1 allerede et forbud mod uanmodet telefonisk henvendelse med henblik *på straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af aftale*, hvor databeskyttelsesforordningens artikel 6 (1) (b) anvendes som behandlingshjemmel. Det foreslås derfor, at § 37, stk. 6, litra c ændres, så ”direkte markedsføring” udgår og erstattes af ” *straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af aftale*”. Den foreslåede bestemmelse bør dog også undtage de oplistede henvendelser i henhold til forbrugerftalelovens § 4, stk. 2, der er undtaget forbuddet om uanmodede telefoniske henvendelser.

Endelig fremhæver den foreslåede formulering på ny den dobbelte tilsynsførelse vedr. uønsket markedsføring, hvor både Forbrugerombudsmanden og Datatilsynet er tilsynsmyndighed, hvilket skaber en retssikkerhedsmæssig usikkerhed, idet begge tilsyn følger særskilte bødeniveauer og egne udstedte vejledninger med hver deres fortolkning.

Borgere og virksomheder vil kunne opleve, at være part i en verserende klagesag hos Forbrugerombudsmanden i forhold til en overtrædelse af markedsføringslovens § 10, samtidig

med også at være parter i materielt samme sag, hvor Datatilsynet behandler materielt samme klage sideløbende.

Det foreslås derfor nærmere belyst, hvorledes andre EU-medlemsstater har implementeret bestemmelser om uanmodede henvendelser med henblik på at imødegå dobbelt tilsyn og korrekt direktiv implementering.

8. Bødeudmåling

Med den foreslåede formulering, og de tilhørende bemærkninger til lovforslaget indeholdende bødemodeller, forhøjes bødeniveauet betydeligt med henvisning til, at det gældende bødeniveau ikke har en tilstrækkelig præventiv effekt. At det pågældende bødeniveau ikke har en tilstrækkelig præventiv effekt, ses ikke dokumenteret.

Derimod må det formodes at Forbrugerombudsmandens nuværende praksis i forhold til udstedelse af pressemeddelelser ved påståede overtrædelser og politianmeldelser, allerede har en så væsentlig præventiv effekt for de fleste virksomheder, at anvendelsen af pressemeddelelser i sig selv er retssikkerhedsmæssig betænkelig, idet pressemeddelelserne meget detaljeret beskriver påståede forhold som endnu ikke er pådømt af domstolene, og hvortil virksomhederne mediemæssigt har svært ved at forsvare sig.

I forhold til overtrædelse af § 37, stk. 6, litra b og c er der i databeskyttelsesforordningens artikel 83, jf. databeskyttelseslovens § 41, stk. 3, derudover allerede hjemmel til at anvende et bødeniveau på op til 4 % af virksomhedens samlede globale omsætning.

Fastholdes en national bødemodel i forhold til overtrædelse af markedsføringslovens § 10 og forbrugeraftalelovens § 4, stk. 1 som foreslået, vil dette indebære uklarhed i forhold til evt. EU-retlig domstolspraksis vedrørende overtrædelse af ePrivacy direktivet, databeskyttelsesforordningen og senere præciseringer fra Datatilsynet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten i forhold til egne bødemodeller, samt det europæiske databeskyttelsesråd.

Det foreslås derfor nærmere belyst hvorledes bødemodeller i forhold til ePrivacy og databeskyttelsesforordningen kan afstemmes i forhold til klarhed og retssikkerhed.

Med venlig hilsen

Kasper Skov-Mikkelsen
SikkerhedsBranchen

Justitsministeriet

Sendt via mail til

jm@jm.dk

aniv@jm.dk

Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 København S

T +45 33 93 20 00
F +45 33 32 01 74

SMV@SMVdanmark.dk
SMVdanmark.dk

17. august 2021

Vedr. høring over betænkning nr. 1577 - implementering af New Deal for Consumers

SMVdanmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til ovennævnte høring.

SMVdanmark kan tilslutte sig udvalgets vurderinger og forslag til implementering af moderniseringsdirektivets bestemmelser om oplysningsforpligtelser (betænkningens kap. 5).

For så vidt angår udnyttelsen af muligheden for at lempe kravene til ophør af fortrydelsesretten før tid for ikke-hastende reparationer skal SMVdanmark henvise til sin argumentation som givet i betænkningen side 105.

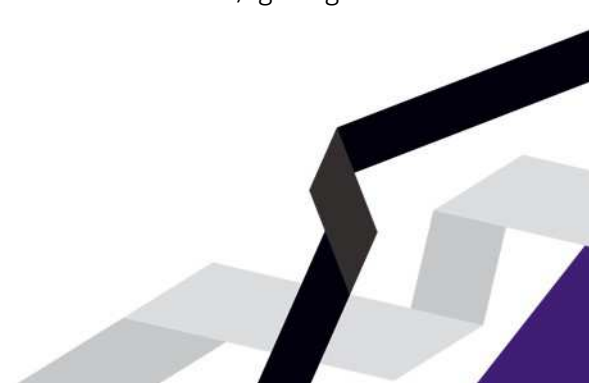
Udvalget anerkender, at de nuværende regler er upraktiske for håndværkeren og kan medføre en uberettiget berigelse for forbrugeren. Men et flertal af udvalget afviser at ændre på reglerne, idet ændringen ikke vil løse hele problemstillingen for håndværkerne. SMVdanmark er uenig i denne betragtning. Blot fordi udnyttelsen af muligheden ikke løser hele problemet for håndværkerne, skal dette ikke afholde fra at lempe på kravene og rette op på ubalancen i reglen. Det bedste må ikke blive det godes fjende.

SMVdanmark tilslutter sig derfor mindretallets udtalelse side 107.

I relation til de øvrige forslag til ændringer om fortrydelsesretten i kapitel 6, kan SMVdanmark tilslutte sig udvalgets forslag.

Kap. 7 - strafsanktionering

Danmark har modtaget en åbningskrivelse for mangelfuld implementering af forbrugerrettighedsdirektivet som følge af manglende sanktionsbestemmelser for overtrædelse af forbrugeraftaleloven. Danmark er derfor forpligtet til at indføre strafsanktioner. Disse følger også af

moderniseringsdirektivet. SMVDanmark kan derfor tilslutte sig udvalgets forslag om indførelse af straf på de områder, hvor der består en EU-retlig forpligtelse hertil.

SMVDanmark kan derfor på ovennævnte baggrund støtte flertallets indstilling om ikke at indføre straf for overtrædelse af forbrugeraftalelovens § 12, idet den civilretlige konsekvens, at forbrugeren ikke er bundet af aftalen, udgør tilstrækkelig sanktion.

SMVDanmark kan på tilsvarende vis tilslutte sig flertallets udtalelse om, at der ikke er behov for en civilretlig sanktion for overtrædelse af § 8, stk. 1, nr. 10 og 11, idet bødestraf for manglende oplysning til forbrugeren om, at der ikke er fortrydelsesret, udgør tilstrækkelig sanktion. SMVDanmark er enig med flertallet i, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis det straffes hårdere at undlade at oplyse om, at der ikke er fortrydelsesret end at undlade at fortælle om, at forbrugeren *har* fortrydelsesret.

SMVDanmark er desuden enig i for at sikre korrekt direktivimplementering, at der indføres strafsanktion for overtrædelse af reglerne om anvendelse af urimelige standardvilkår.

SMVDanmark er tillige enig i den model for konstatering af overtrædelser, som udvalget foreslår i betænkningen, dvs. både påbuds- og definitionsmodellen, således at en erhvervsdrivendes overtrædelse af et påbud om anvendelse af urimelige standardvilkår straffes, såvel som anvendelse af standardvilkår, der i en bekendtgørelse er fastsat som generelt urimelige at anvende i forbrugerforhold, straffes uden at der forinden skal udstedes et påbud til den erhvervsdrivende. På denne måde vil det være muligt at straffe erhvervsdrivende, der standardmæssigt anvender klart urimelige vilkår uden at der skal udstedes et påbud først.

Moderniseringsdirektivet fastsætter en forpligtelse for medlemsstaterne til at indføre omsætningsbaserede maksimumbøder på min. 4 %.

SMVDanmark er enig i udvalgets betragtning om, at der ikke er grundlag for at indføre bøder der er højere end 4 % eller at udbrede anvendelse af de omsætningsbaserede bøder til andre end de udbredte overtrædelser og overtrædelser med EU-dimension, hvor overtrædelsen kan medføre kollektiv skade for forbrugere i mindst to andre EU-lande end Danmark.

SMVDanmark kan tilslutte sig flertallets udtalelse om, at grundlaget for at opgøre virksomhedens omsætning skal være de EU-lande, som de berørte forbrugere bor i og ikke virksomhedens globale omsætning.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of the name 'Jeppe Rosenmejer' written in a cursive style.

Jeppe Rosenmejer
Chefjurist

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

30. juli 2021

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og emsa@jm.dk

J.nr.: 21/17796-2
Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 12. juli 2021 (sagsnr. 2021-7002-0008) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

6. august 2021

J.nr.: 21/18364-1

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og emsa@jm.dk

Sagsbehandler: Stine Dyppel

Justitsministeriet har ved brev af 12. juli 2021 (sagsnr. 2021-7002-0008) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo

Justitsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 21/18102

Den 21. juli 2021

Ved en mail af 12. juli 2021 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Der henvises til J.nr. 2021-7002-0008.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Søren Axelsen', written over the printed name.

From: Marianne Abildtrup <mab@advokatsamfundet.dk>
Sent: 24-08-2021 12:55:32 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Vs: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008 (Sagsnr.: 2021 - 2184)

Tak for henvendelsen.
Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Marianne Abildtrup
Direktionssekretær
Direkte +45 33 96 97 79

**ADVOKAT
SAMFUNDET**

Advokatsamfundet · Kronprinsessegade 28 · 1306 København K
Telefon +45 3396 9798 · www.advokatsamfundet.dk

Til:

Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)

Titel: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Sendt 12-07-2021 14:03

:

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

DANMARKS
TEATERFORENINGER
-teater i hele Danmark

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

22. august 2021

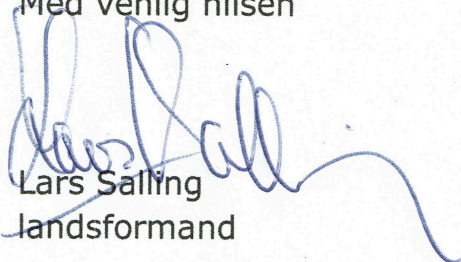
jm@jm.dk
emsa@jm.dk

Sagsnummer 2021-7002-0008

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.

På vegne Danmarks Teaterforeninger skal jeg herved meddele, at vi ikke har bemærkninger til det i høring fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Lars Salling
landsformand

Vartov, Farvergade 27 G, 3. th. • 1463 København K • Telefon 3535 4846
Nordea 2561-8980 608 876 • CVR 3183 0311 • EAN 5797200004406

post@dk-teaterforeninger.dk • www.dk-teaterforeninger.dk

From: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sent: 12-07-2021 16:30:31 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Subject: SV: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Til Justitsministeriet

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 14:04
Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: Johanne Berner Hansen <jbh@dbr.dk>
Sent: 23-08-2021 10:44:43 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: J. nr. 2021-7002-0008; Høring over udkast til ændring af forbrugerftaleloven m.fl.

Att: Formueretskontoret

Dansk Bilbrancheråd har modtaget ovenstående høringsmateriale.

Grundlæggende har Dansk Bilbrancheråd ingen indvendinger mod forslaget, men rådet skal påpege nødvendigheden af at få udstedt en vejledning til håndtering af fortrydelsesret indenfor bilsalg.

P.t. foretages brugtbilsalg ikke som systemiseret fjernsalg, idet de fleste købere af især brugte biler ønsker at prøvekøre disse. Under normale omstændigheder indgås en bilhandel altså som butikskøb, men eksempelvis den langvarige nedlukning i begyndelsen af 2021 viste et behov for at omlægge bilhandlen for ikke at overtræde corona-restriktionerne. Denne "prøvekørsel" af et muligt fjernsalgssystem indenfor bilhandel har formentlig modnet branchen til i større omfang at anvende fjernsalg, såfremt køberne – forbrugerne – er klar til dette.

Imidlertid er det yderst vanskeligt at håndtere bilhandler under disse regler; især når det kommer til en forbrugers eventuelle udnyttelse af fortrydelsesretten.

Biler (og andre motorkøretøjer, herunder campere, motorcykler m.v.) adskiller sig særligt fra de varer, der almindeligvis købes via fjernsalg særligt på følgende områder:

1. Langt de fleste biler sælges med forbrugerens tilkøb af forskelligt eftermonteret udstyr. Det kunne være trækrog, solfilm, anden navigation, andre fælge eller undervognsbehandling. Alt sammen noget, som typisk er forskelligt fra køber til køber.
2. En del biler afgiftsberigtiges derudover først ved købet, hvorved sælger altså kan spare en ofte ikke uvæsentlig omkostning til lagerbinding. Med en bilafgiftssats, der kan være helt på til 150 % af bilens værdi, er det ikke en helt ubetydelig post. Når først afgiften er betalt, kan den ikke søges tilbage.
3. En tredje problemstilling ligger i, at bilen indregistreres til køber. Det betyder, at køber fra den dag, hvor aftalen indgås, bliver noteret hos SKAT som ejer eller bruger, og fra denne dag har pligt til at holde bilen forsikret og betale ejerafgift. I og med registreringsattesten fremsendes pr. post til købers almindelige post-adresse, vil køber ofte ikke have modtaget den originale registreringsattest før tidligst 10-14 dage efter handlens indgåelse. Registreringsattesten er det dokument, der er nødvendigt for at kunne afmelde eller omregistrere bilen – hvilket jo skal gøres for at standse de løbende udgifter til forsikring og ejerafgift – ved anvendelsen af fortrydelsesretten.

Kunden vil altså – på det seneste tidspunkt, hvor fortrydelsesretten skal udnyttes – ikke nødvendigvis være i stand til at tilbagelevere bilen med nøgler og det fornødne dokumentgrundlag.

Dertil kommer, at selve registreringen til kunden og omregistreringen er gebyr-belagt fra det offentlige side.

4. En fjerde problemstilling består i, at købet ofte finansieres – men ikke via sælger. Det betyder, at køber – der jo har en fortrydelsesret overfor finansieringsselskabet også – vil (og skal) skulle fortryde flere steder. Derudover vil finansieringsselskabet tinglyse aftalen i bilen, hvilket også er en omkostning for sælger, hvis fortrydelsesretten udnyttes. Det helt store problem opstår naturligvis først, hvis køber vælger ikke at fortryde finansieringen – for så har finansieringsselskabet jo fortsat ret til en sikkerhed – i kraft af bilen.

Ovenstående gør – på sin vis både samlet og hver for sig – at det er yderst vanskeligt at håndtere fortrydelsesretten og især tilbageleveringen. Tilsvarende er udfordringen at opgøre værdiforringelsen af bilen ved udnyttelsen. EU-direktivet har i sin præambel indlagt muligheden for at undtage varer, der efter sin art er uforenelig med en tilbagelevering, og netop biler og andre motorkøretøjer kunne meget vel være en af de varegrupper, som er uforenelige med tilbagelevering – uden at det dog er direkte undtaget i den aktuelle forbrugeraftaleloven. Vi hæfter os også ved, at der i den oprindelige lov fra 1977 specifikt var indført en undtagelse i § 8, hvor fabriksnye biler var nævnt som eksempler herpå.

For at imødekomme forbrugerbeskyttelsen kunne en tænkes en skærpet oplysningspligt om, at biler og motorkøretøjer netop er undtaget.

Samlet set er det væsentligste dog, at der p.t. er et udpræget behov i branchen for en vejledning om dels omfanget af fortrydelsesretten og dels – og måske især – opgørelsen af værdiforringelsen. Sidstnævnte især for at anvendelsen af fortrydelsesretten forbliver rimelig overfor begge parter.

Såfremt yderligere oplysninger eller materiale måtte være nødvendigt, står vi i Dansk Bilbrancheråd naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Johanne Berner Hansen
Juridisk chef, advokat (L)

Mobil +45 2241 5103
Mail jbh@dbr.dk

Dansk Bilbrancheråd
Kirkevej 1-3
2630 Taastrup
Tel +45 4399 6633
www.dbr.dk

For vores privatlivspolitik se [her](#).

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Fremsendt pr. e-mail til: jm@jm.dk, cc: emsa@jm.dk

Dok. ansvarlig: KMI
Sekretær: CHB
Sagsnr: s2021-989
Doknr: d2021-21017-7.0
16. august 2021

Vedr. J.nr. 2021-7002-0008

Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven

Dansk Energi takker for muligheden for at kommentere på udkast til ændringer af forbruger-
aftaleloven.

Vi anerkender, at forbrugerftaleloven skal omfatte alle markeder, hvorpå der indgås forbru-
geraftaler. I dette lys har vi forståelse for lovforslagets intentioner.

Imidlertid udstilles også her igennem en række udfordringer særligt på områder, hvor der er
anden forbrugerrettet sektorregulering, der kan være i modstrid med det i lovforslaget fore-
slåede. Dette gælder bl.a. energimarkederne, der er omfattet af EU's indre marked og derfor
underlagt EU-regulering også på forbrugerområdet og nationale politiske aftaler.

Dansk Energi ønsker med dette høringssvar, at der sættes fokus på en afklaring af, hvordan
reglerne skal fortolkes i forhold til hinanden. Dette gør sig særligt gældende for lovforslagets
§1 nr. 5 og nr. 14.

Hertil er det vigtig, at loven giver rum for implementering af løsninger, der understøtter for-
brugerens reelle interesser og ikke blot indfører snævre rammer. Dette udmønter sig særligt i
kommentarer til bestemmelserne i §1 nr. 8, nr. 12 og nr. 14.

Detaljerede kommentarer til lovforslagets enkelte dele fremgår nedenfor.

§1, nr. 4: Handelsmæssig garanti

Der indsættes en ny §3, nr. 7, hvori der fremgår: "... *specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af ... **de relevante reklamer, der var tilgængelige ...***".

Det er væsentligt at bemærke, at en reklame aldrig vil indeholde en fuld teknisk specifikation af et produkt. Dermed må det være rimeligt at antage, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvor der er tale om ukorrekte eller decideret misvisende oplysninger i reklamer før køber kan påkalde sig rettighederne nævnt i den nye bestemmelse §3, nr. 7.

§1, nr. 5: Uanmodede leverancer

Ændringen til §6 (nyt stk. 3) medfører, at en forbruger ikke bindes af uanmodet leverance eller aftale på trods af, at denne ikke reagerer på modtagelsen af en sådan. Dette giver anledning til et afgørende spørgsmål ift. den sektorspecifikke lovgivning for elmarkedet.

Det ønskes bekræftet, at der med ændringen til forbrugeraftaleloven ikke sker en tilsidesættelse af gældende regler i elforsyningslovens¹ §6c, som omhandler opsigelser uden indgåelse af anden leveringsaftale på et forbrugssted. I denne situation angiver elforsyningsloven rammer for, at elleverandøren kan tilmelde og forpligte ejeren af forbrugsstedet til en leveringsaftale med et varsel på 5 arbejdsdage – uanset om ejeren bekræfter aftalen eller ej (stiltiende accept). Forbrugere opretholder dog naturligvis sin almindelige fortrydelsesret.

Denne mulighed i elforsyningsloven er et fundamentalt redskab fra lovgivers side i ønsket om at undgå forsyningsafbrydelser, der ellers vil være alternativet til ejer-tilmeldingen (forpligtelsen via stiltiende accept).

Vi ønsker ministeriets bekræftelse af, at ændringen i forbrugeraftaleloven umiddelbart er uden implikationer for lovgivningen på elmarkedet (og gasmarkedet for så vidt angår de lignende regler om distributionsselskabernes tilmelding af kunder til forsyningspligten²).

Forholdet har endvidere relation til lovforslagets §1, nr. 14 (se nedenfor).

I situationer, hvor der ikke er tale om tilmelding af ejere i henhold til elforsyningslovens §6c, men hvor en leverandør uden forudgående accept tilmelder og påbegynder leverance til en forbruger, vil den nye bestemmelse i §6 stk. 3 naturligvis kunne have virkning. I disse tilfælde vil en elleverandør ikke kunne kræve betaling for den uanmodede leverance. Dette er i Dansk Energis optik fint, selvom der kan opstå udfordringer i skelnen mellem hensynet i elforsyningslovens §6c (ejere) og andre tilmeldingssituationer (ikke-ejere). I disse bør elforsyningslovens rammer gå forud i vurderingen om forbrugeren rettelig kan forpligtes eller ej.

§1, nr. 6: Fra ”fremgangsmåde” til ”forudsætninger” for klage

§8 stk. 1 nr. 22 ændres, så der vedr. klagemuligheder skal oplyses om ”forudsætningerne” for at klage og ikke ”fremgangsmåden ved” klage. Dansk Energi opfatter, at dette i praksis har begrænset betydning, da mulighederne for klage fortsat skal oplyses. Således består ændringen vel i, at det skal oplyses, såfremt særlige forhold gør sig gældende i forhold forbrugerens mulighed for klage? Skulle ministeriet have en anden opfattelse ønskes dette nærmere beskrevet.

§1, nr. 8: Bestilling med ”betalingsforpligtelse”

Ministeriet foreslår i §12 med et nyt stk. 2, at såfremt forbrugeren ved afgivelse af en fjernsalgsordre, der medfører en betalingsforpligtelse, skal trykke på en knap eller funktion, så skal denne knap eller funktion være mærket med ordene ”ordre med betalingsforpligtelse” eller lignende.

¹ Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021.

² Pr. 1. april 2023 ændres reglerne på gasmarkedet (Gasforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. februar 2020), så disse svarer til elforsyningslovens regler herunder §6c. Det er således afgørende for begge markeder, at retten til at binde forbrugere (ejere) med stiltiende accept i henhold sektorlovgivningen fastholdes (med forbrugeren ret til fortrydelse in mente naturligvis).

Det fremgår allerede meget tydeligt af §8, at bl.a. samlede udgifter pr. afregningsperiode (§8, stk. 1, nr. 6) skal fremgå tydeligt, hvorfor Dansk Energi er uforstående overfor kravet om, at knappen "Bekræft" i et bestillingsflow skal ændres til "Bekræft – Ordre med betalingsforpligtelse".

Dansk Energi fastholder, at det bør være tilstrækkeligt, at bestillingssiden indeholder en opsummering af, hvad forbrugeren forpligter sig til og, at det er tydeligt, at en bekræftelse heraf indebærer indgåelse af en aftale (hvilket indebærer betaling). Det bør således ikke være teksten på bestillingsknappen, der er afgørende.

Skulle tilføjjelsen i stk.2 forblive uændret ønskes der en klar definition af begrebet "betalingsforpligtelse". Er dette ved engangsbetalinger, faste månedlige betalinger og/eller månedlige betalinger, der afhænger af forbrug?

Det er væsentligt at få klarlagt om ministeriet i sit forslag til §12 reelt mener, at en forbruger ikke vil være bundet af en aftale alene såfremt teksten på en bestillingsknap ikke er ændret? Ikke mindst i lyset af, at reglen som anført i lovforslagets bemærkninger allerede gælder og dermed opfyldes af markedsaktørerne med lignende foranstaltninger, som hidtil er vurderet tilstrækkelige.

§1, nr. 12: Betaling for allerede leverede ydelser ved forbrugerens tilbagetræden

Dansk Energi ønsker uddybning af begrebet "urimeligt høj pris" og en vejledning om, hvorledes ministeriet forstår og vil fastsætte en sådan.

§1, nr. 14: Opsigelse via samme medie eller platform som aftaleindgåelse

Dansk Energi vurderer, at den foreslåede bestemmelse i §28a udmønter initiativ nr. 22 i den tidligere regerings forbrugerpolitiske strategi – "Forbruger i en digital verden" – om, at abonnenter/aftaler skal kunne opsiges lige så simpelt og via samme medie, som da abonnementet blev oprettet. Den foreslåede bestemmelse skal således fremme forbrugerbeskyttelsen og sikre en effektiv og dynamisk konkurrence i de respektive markeder herunder el-, gas- og bredbåndsmarkedet.

Dansk Energi bakker grundlæggende op om at sikre, at det ikke må være sværere for forbrugeren at opsiges end at indgå aftaler, og at der ikke lægges tekniske hindringer i vejen for opsigelse.

Det er imidlertid vigtigt at have for øje, at forbrugerens interesser ikke nødvendigvis varetages ved blot at sikre nem tilgængelighed til en knap, web-menupunkt eller given mailadresse med en tekst om "Opsig din aftale her". Således er det vigtigt, at forbrugeren oplyses om og forstår implikationerne af en opsigelse, hvilket ofte kræver dialog og nærmere vejledning.

Dette gælder ikke mindst for elmarkedet, hvor der som anført til §1 nr. 5 gælder en række sektor-specifikke regler i elforsyningsloven. Det gælder her, at en forbruger, som selv ejer sit målepunkt ikke kan opsiges/udtræde af sin leveringsaftale uden enten a) at indgå en ny aftale med en anden elleverandør (hvilket træder i stedet for opsigelsen) eller b) at anmode om afbrydelse (og de facto nedlæggelse) af sin installation. Ellers vil elforsyningslovens regler (§6c) medføre, at samme ejer gentilmeldes forsyningen hos den seneste leverandør på målepunktet (læs: lig med den leverandør, som de ønsker at opsiges hos!).

Tilsvarende kan der i situationer, hvor forbrugeren er lejer, opstå situationer, hvor opsigelse fører til tilmelding af udlejer som elkunde på målepunktet. Et forhold, som godt nok er elleverandøren uvedkommende, men som typisk vil føre til et utilsigtet mellemværende lejer og udlejer imellem.

Kun i situationer, hvor forbrugeren reelt fraflytter målepunktet, vil en opsigelse kunne eksekveres som tilsigtet. Det fremgår dermed, at der ved mange opsigelser vil opstå et særdeles uhensigtsmæssigt administrativt loop, såfremt forbrugeren ikke er ordentligt oplyst om sine muligheder i forbindelse med aftaleopsigelse. Et forhold, der hverken er til gavn for forbrugeren eller markedet og bør undgås.

Det skal således sikres, at bestemmelsen i §28a ikke blot åbner for en masse utilsigtede opsigelser, som jf. elforsyningsloven vil være virkningsløse. Det ønskes derfor bekræftet, at bestemmelsen i sin hensigt handler om den medie-/platformsmæssige understøttelse af forbrugernes mulighed for at indgive ønske om opsigelse, men at en sådan mulighed bør være understøttet af information om forudsætningerne for en opsigelse. Er forudsætningerne for opsigelse reelt ikke til stede i henhold til lovgivningen, så bør denne naturligvis ikke skulle gennemføres – i det mindste ikke uden nærmere vejledende dialog. Regelændringen må derfor ikke fjerne eksisterende muligheder for at kontakte forbrugeren (uanset anvendte platform) om gennemførelsen og konsekvenserne af opsigelsen.

Dansk Energi ser, at der gælder tilsvarende hensyn på bredbåndsområdet om at sikre forbrugernes reelle interesser i forbindelse med opsigelse af abonnement. Det gælder ikke mindst opretholdelse af internetadgang i forbindelse med opsigelse af abonnement og indgåelse af nyt abonnement hos en anden udbyder. Vi er bekymret for, at hvis den foreslåede lovbestemmelse i praksis åbner for straks-opsigelser blot med et enkelt klik på en hjemmeside – uden forudgående vejledning om konsekvenser - kan det føre til spontan-opsigelser uden overvejelser om behovet for tegning af et nyt internet-abonnement hos anden internetudbyder. Hermed opstår der risiko for, at husstande står uden internetadgang i en kortere eller længere periode.

De fleste el-, gas- og bredbåndskunder kan allerede i dag opsiges deres aftale/abonnement samme sted, som de har tegnet dette (mail, telefon, web). I tilfælde af muligheden for at opsiges et abonnement på samme medie eller teknisk platform, som aftalen er indgået på – typisk via en web-bestillingsformular på udbyderens hjemmeside - finder vi det hensigtsmæssigt - og i forbrugernes interesse - at opsigelse ligeledes sker ved at forbrugeren udfylder en formular på hjemmesiden, hvorved udbyderen har mulighed for at gøre kunden opmærksom på vigtige forhold i forbindelse med en opsigelse af aftale/abonnement.

For el- og gasaftaler gælder forhold som anført ovenfor, mens der for bredbåndsydelser gælder, at kunden f.eks. dels skal sende udstyr retur, at kunden skal være opmærksom på eventuelle tillægsprodukter som f.eks. IPTV, og IP-telefoni som bortfalder ved opsigelsen samt, at kunden skal være opmærksom på, at såfremt der ikke er tegnet internetabonnement et andet sted, kan kunden risikere at stå uden internet i en kortere eller længere periode – alt afhængig af leverandør og access-teknologi.

Vi skal opfordre Justitsministeriet til at tage stilling til disse forhold, så de relevante forbrugers hensyn vedr. opsigelse opfyldes samt til at bekræfte, at bestemmelsen i §28a naturligvis ikke ændrer ved de sektor-specifikke regler i energimarkedet.

-----ooOoo-----

Dansk Energi står naturligvis til rådighed for spørgsmål og nærmere dialog om nærværende kommentarer.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Kristoffer Mitens

Telefon: +45 3530 0437
E-mail: kmi@danskeenergi.dk

Justitsministeriet
Att.: Louise Black Mogensen
jm@jm.dk
emsa@jm.dk

Den 24. august 2021

Høring over udkast til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område

Sagsnummer 2021-7002-0008

Dansk Erhverv har ved mail af 15. juli 2021 modtaget ovenstående i høring, og vi skal hermed komme med vores bemærkninger.

Pkt. 5.

Det foreslås at indsætte et nyt punkt i § 6. Det fremgår af det nye 3. pkt.:

”Manglende respons fra forbrugeren”...

Ordet ”respons” hører efter vores opfattelse ikke til i en lovbestemmelse. I den engelske udgave af direktivet bruges udtrykket ”absence of a response” Vi foreslår, at bestemmelsen formuleres således: ”Manglende svar” eller evt. ”manglende reaktion” fra forbrugeren efter modtagelse af

Pkt. 14

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse som § 28 a. Formålet med bestemmelsen er at sikre en nemmere adgang for forbrugere til at opsige løbende aftaler og dermed at øge forbrugerbeskyttelsen. Der er tale om en dansk særregel, som efter vores opfattelse er overflødig, og som ikke forbedrer forbrugernes retsstilling.

Vi er *ikke* bekendt med, at det i praksis er et problem for forbrugere at finde ud af at opsige en aftale. De fleste forbrugere ringer eller sender en e-mail, hvis de ønsker at opsige en løbende aftale.

I praksis har der været nogle enkelte tilfælde, hvor erhvervsdrivende har bestemt, at en aftale skal opsiges på en bestemt måde, f.eks. telefonisk.

Det fremgår af almindelige aftaleretlige regler og Forbrugerombudsmandens praksis, at en opsigelse er gyldig, uanset hvordan den afgives. Vilkår, hvorefter en aftale kun kan opsiges på en bestemt måde, vil ofte være i strid med god markedsføringskik, og vilkåret vil oftest være urimeligt efter aftalelovens regler.

E-handelslovens § 7 sikrer, at en udbyder af informationssamfundstjenester på forsiden eller højst et klik fra forsiden skal give oplysninger om den erhvervsdrivendes "e-post-adresse og eventuelt postadresse og andre oplysninger om tjenesteyderen, som gør det muligt at kontakte og kommunikere med tjenesteyderen." Indgås en fjernsalgsaftale eller indgås en aftale uden for fast forretningssted, vil den erhvervsdrivende efter forbrugeraftaleloven også være forpligtet til på et varigt medium at til at give de kontaktoplysninger, der er nødvendige for at kunne kommunikere med den erhvervsdrivende, herunder for at opsige aftalen.

På den baggrund mener vi, at en bestemmelse om, at den erhvervsdrivende skal sikre, at forbrugeren kan opsige aftalen på samme medie eller tekniske platform, som aftalen er indgået på, er overflødig.

Vi mener samtidig at bestemmelsen er upraktisk og byrdefuld, idet aftaler f.eks. kan være indgået via handelsplatforme (App Store, iTunes, dealsites, sociale medier eller andre platforme), hvor den erhvervsdrivende ikke vil være i stand til at sikre, at den foreslåede mulighed for at afgive en opsigelse af aftalen er til stede. Det skal i den forbindelse tages i betragtning, at der er tale om en rent dansk regel, hvorfor der ikke kan forventes at være forståelse fra udenlandske platformes side for at indføre en sådan mulighed. Det vil i værste fald betyde, at danske virksomheder – i modsætning til udenlandske virksomheder - vil være afskåret fra at benytte sådanne platforme til salg af deres varer og ydelser.

Set fra et forbrugersynspunkt er den foreslåede løsning da også uhensigtsmæssig, da den ikke sikrer forbrugere bevis for deres opsigelse.

Med venlig hilsen

Tina Morell
Chefkonsulent

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att. Emma S. Øe
Mail: emsa@jm.dk jm@jm.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og andre retshandler på formuerettens område sagsnummer 2021-7002-0008

27. august 2021
Side 1/1

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar vedrørende ovennævnte forslag, der har til formål at sikre en tydeligere gennemførelse af forbrugerrettighedsdirektivet.

Hovedproblemstilling

Dansk Fjernvarme ønsker at kommentere på lovforslaget med henblik på de særlige forhold der gør sig gældende for aftaleforholdene vedr. levering af fjernvarme, men også i forhold til forsyningssektoren generelt.

Dansk Fjernvarme er som udgangspunkt af den opfattelse at forbrugeraftaleloven ikke er gældende på aftaler om levering af fjernvarme, da alene fjernvarme leveret på aftalebasis er reguleret af forbrugerrettighedsdirektivet. I dag gælder der en sektorlovgivning og der gælder også branchevejledninger, der regulerer aftaleforholdet til fjernvarmekunderne. Dansk Fjernvarme forventer at denne "lex specialist" udmøntet i bl.a. Dansk Fjernvarmes leveringsbestemmelser, der er under tilsyn af Forsyningstilsynet jf. varmforsyningsloven § 22a) fortsat alene vil være gældende.

Dermed siger Dansk Fjernvarme dog ikke, at vi ikke vil implementere de bestemmelser, der fremgår af lovforslaget, i Dansk Fjernvarmes leveringsbestemmelser der vil give mening for kunderne og fjernvarmeselskaberne herunder fx fortrydelsesretten inden af fjernvarmen etableres.

Nærmere uddybning af hovedproblemstillingen

Levering af fjernvarme er offentlig reguleret, og derfor er der ikke tale om et almindeligt forbrugerretligt forhold. Levering af fjernvarme forudsætter et projektforslag godkendt af de kommunale myndigheder. Når projektforslaget først er godkendt, så er fjernvarmeselskabet forpligtet til at levere fjernvarme også til kunder, der fx er opført i RKI, ligesom der heller ikke umiddelbart kan lukkes for varmeleveringen, hvis kunden ikke betaler. Derfor bør levering af fjernvarme fortsat alene reguleres af den sektorlovgivning og de branchevejledninger, der er under tilsyn af myndighederne. Det samme er gældende for andre forsyninger.

Følgende fremgår af forbrugerrettighedsdirektivet art. 3, "Dette direktiv finder anvendelse på enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på de vilkår og i det omfang, der følger af direktivets bestemmelser. Det finder også anvendelse på aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, herunder fra offentlige leverandører, for så vidt forsyningen sker på aftalebasis". Bestemmelsens ordlyd i forhold til "forsyningen sker på aftalebasis" er ikke senere ændret ved Moderniseringsdirektivet.

Dansk Fjernvarme er af den opfattelse at levering af fjernvarme i Danmark ikke sker på "aftalebasis" jft. Direktivets tekst. Direktivets anvendelsesområdes omfatter ikke fjernvarme med forsyningspligt. Der skal høfligst gøres opmærksom på, at der i de fleste EU-lande ikke er fundet en offentlig regulering sted af fjernvarmeområdet, som kan ligestilles med den regulering, der er i Danmark. Bl.a. i Sverige er fjernvarmelevering alene aftalebaseret.

Det fremgår ikke nærmere af direktivets øvrige bestemmelser eller præampelbetragtninger, hvornår forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme anses for at ske "på aftalebasis" og altså dermed falder inden for direktivets anvendelsesområde.

Af forarbejderne til forbrugeraftaleloven af 2014 fremgår imidlertid, at det efter Justitsministeriets umiddelbare vurdering netop ikke er tilfældet for leveringer, der foretages i henhold til en lovreguleret forsyningsforpligtelse, se LFF 2013 39, afs. 4.1.4.1.2.

Dette begrundes fra Justitsministeriets side med hensynet til samspillet med den forsyningspligt, der gælder for aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, og den forbrugerbeskyttelse, der søges varetaget gennem denne særregulering, og som sikrer den fortsatte leverance af den pågældende ydelse til forbrugerne på baggrund af en tæt lovreguleret mekanisme.

For varmedistributionsvirksomheders vedkommende følger den lovregulerede forsyningspligt af projektbekendtgørelsens § 8, stk. 1, hvorefter virksomhedens ret til at forsyne et område med fjernvarme som følge af en projektgodkendelse også medfører forsyningspligt for de ejendomme, der er beliggende i området.

Det kan efter vores vurdering herefter lægges til grund, at aftaler om forsyning med fjernvarme i henhold til en projektgodkendelse efter varmforsyningsloven ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde, da forsyningen i disse tilfælde ikke kan anses for at ske på aftalebasis efter direktivets artikel 3, stk. 1.

Desforuden fremgår følgende af varmforsyningsloven § 20 d.

" Varmedistributionsvirksomheder skal stille deres ydelser omfattet af § 20, stk. 1, til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om afbrydelse af varmforsyning, opsigelsesvarsel og bindingsperiode med henblik på at forpligte varmedistri-

butionsvirksomheder til at sikre forbrugerrettigheder i forbindelse med aftaler om levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, mellem forbrugerne og disse virksomheder.”

Side 2/6

Ministeren har ikke udnyttet den direkte mulighed, der er for at lovregulere området, men Forsyningstilsynet har som også tidligere nævnt tilsyn med alle aftaler mellem kunde og fjernvarmeselskab jfr. varmforsyningsloven § 22 a).

Generelt

Dansk Fjernvarme har udarbejdet flere vejledninger der regulerer aftaleforholdet mellem fjernvarmekunderne og fjernvarmeselskaberne. Den vigtigste vejledning er vejledning om leveringsbestemmelser. Vejledningen er under tilsyn af Forsyningstilsynet jf. varmforsyningsloven § 22 a. Der ud over er der et privat klagenevæn på området ”Ankenævnet på energiområdet”, hvor i der sidder en landsretsdommer og repræsentanter fra Forbrugerrådet. Ankenævnet behandler forbrugerklager. Kommer der afgørelser fra Ankenævnet, der ændrer praksis tilrettes vejledningen om leveringsbestemmelser.

Vejledningen tager udgangspunkt i hensynet til det kollektiv som fjernvarmeleveringen er, ikke mindst kravet om ”hvile-i-sig selv”, der medfører at såfremt der er omkostninger på en kunde, som kunden ikke selv dækker, så skal disse omkostninger dækkes af selskabets andre kunder. Regnskabet for et fjernvarmeselskab skal populært sagt ”gå i nul”. Der er ikke mulighed for at hente et overskud ud til evt. andelshavere.

Branchevejledningen om leveringsbestemmelser fraviger de almindelige forbruger aftalebestemmelser til fordel for kunderne. Til gengæld accepteres det generelt, at der betales for de leveringer som finder sted. Denne ordning er væsentligt billigere for kunderne end den konsekvens som lovforslaget vil have, såfremt at myndighederne finder at lovforslaget også skal omfatte levering af fjernvarme.

Fjernvarmen er karakteriseret af meget store finansieringskrav grundet investeringer i selve produktionsenheden, nedlægning af rør m.m. Der er altså ikke tale om et telefonabonnement eller et abonnement på et dameblad. Der er meget store investeringer også i forhold til den enkelte kunde for at kunne modtage fjernvarme. Derfor har aftaler om levering af fjernvarme behov for at kunne agere i forhold til de specifikke betingelser, der er for levering af fjernvarme.

Kommentarer til forslagets enkeltpunkter

Dansk Fjernvarme vil kort kommentere de enkelte ændringsforslag, men dog med hovedvægten på konsekvenserne af ændringsforslaget til § 1 nr. 5 (§ 6 , 3. punktum) som foreslås indsat.

§1, nr. 4: Handelsmæssig garanti

Der indsættes en ny §3, nr. 7, hvori der fremgår: "... specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af ... **de relevante reklamer**, der var tilgængelige ...".

Det er væsentligt at bemærke, at en reklame aldrig vil indeholde en fuld teknisk specifikation af et produkt. Dermed må det være rimeligt at antage, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvor der er tale om ukorrekte eller decideret misvisende oplysninger i reklamer før køber kan påkalde sig rettighederne nævnt i den nye bestemmelse §3, nr. 7.

§1, nr. 5: Uanmodede leverancer

I forhold til levering af fjernvarme. Ændringen til §6 (nyt stk. 3) medfører, at en forbruger ikke bindes af uanmodet leverance eller aftale på trods af, at denne ikke reagerer på modtagelsen af en sådan. Dette giver konsekvenser for levering af fjernvarme, og kan få de konsekvens for fjernvarmekunderne, at det bliver væsentlig dyrere at modtage fjernvarme.

I henhold til leveringsbetingelserne for fjernvarme kan en fjernvarmekunde opsig sin aftale med fjernvarmeselskabet med kun 8 dages varsel. Som udgangspunkt indgår en ny ejer eller lejer i aftaleforholdet med fjernvarmeselskabet. Det sker ved at fjernvarmeselskabet fremsender et velkomstbrev til kunden.

Fjernvarmeselskabet ophører ikke med at levere fjernvarme til ejendommen, selvom der ikke umiddelbart er et samtykke om levering fra en ny kunde. Hvis den foreslåede § 6 3. punktum skal gælde for fjernvarme, så betyder det, at fristen for opsigelse af aftalen skal forlænges væsentligt fra de 8 dage varslet er i dag.

Er der ikke en ny kunde, der samtidig indgår i aftalen med fjernvarmeselskabet, så vil fjernvarmeselskabet skulle ud og lukke for fjernvarmen og først igen kunne levere fjernvarme til ejendommen, når den nye kunde skriftligt har samtykket til leveringen. Kunderne bliver hermed belastet af såvel åbnings- som lukkegebyr – beløb der ligger på mellem 1500 og 2000 kr. for begge dele jfr. selskabernes takstblade.

Der ud over kan der i værste fald i vinterperioden ske skade på ejendommens eget anlæg, men også på den kollektive del af anlægget, hvis der ikke er varme på. I dag er der en væsentlig større fleksibilitet på området, hvor der opereres med en stiltiende accept. Såfremt kunden meddeler, at han ikke ønsker fjernvarme, så lukkes der for fjernvarmen, og kunden betaler kun for den modtagne og forbrugte varme.

I forhold til etablering af fjernvarme til en ejendom. Det er reguleret i leveringsbestemmelserne, at det forudsætter en skriftlig aftale med kunden.

§1, nr. 6: Fra "fremgangsmåde" til "forudsætninger" for klage

§8 stk. 1 nr. 22 ændres, så der vedr. klagemuligheder skal oplyses om "forudsætningerne" for at klage og ikke "fremgangsmåden ved" klage. Dansk Fjernvarme vil gerne have det uddybet nærmere, hvad ministeriet mener skal forstås ved "forudsætningerne". Det kan for god ordens skyld oplyses, at der i Dansk Fjernvarmes vejledning om leveringsbestemmelser er angivet klageadgang til bl.a. Ankenævnet på Energiområdet. Det er Ankenævnet på energiområdet, der selv har givet beskrivelsen til leveringsbestemmelserne af klagemuligheden, ligesom at Ankenævnet har sin egen klageportal.

§1, nr. 8: Bestilling med ”betalingsforpligtelse”

Ministeriet foreslår i §12 med et nyt stk. 2, at såfremt forbrugeren ved afgivelse af en fjernsalgsordre, der medfører en betalingsforpligtelse, skal trykke på en knap eller funktion, så skal denne knap eller funktion være mærket med ordene ”ordre med betalingsforpligtelse” eller lignende.

Fjernvarmeselskabernes kunder indgår en løbende abonnementsaftale og betaler som udgangspunkt a conto (enkelte selskaber afregner efter faktisk forbrug). Det er forskelligt fra selskab til selskab om der betales 4 gange om året eller der betales hver måned. Som regel kan kunder, der har udfordringer med at skulle betale 4 gange om året, selv vælge at betale hver måned.

Derudover er der krav om jfr. Energioplysningsbekendtgørelsen § 14, at der fremsendes det faktiske forbrug hver måned dog mindst hver måned i fyringssæsonen. De fleste fjernvarmeforbrugere betaler via bank, PBS el. lignende.

Betingelserne for betaling fremgår derudover klart af leveringsbestemmelserne. Derfor står vi uforstående overfor en ”bekræftknap”. Det vil være et unødigt og fordyrende krav for kunderne.

§1, nr. 12: Betaling for allerede leverede ydelser ved forbrugers tilbagetræden

Det er meget omkostningstungt at etablere fjernvarme til en ejendom mindst 20.000 kr. ofte mere. Når der først er etableret fjernvarme, så er en udtræden af fjernvarmeselskaber reguleret i leveringsbestemmelserne og/eller i selskabets vedtægter. Etablering af fjernvarme til en ejendom forudsætter en længere dialog mellem kunden og fjernvarmeselskabet. Denne bestemmelse er i sin helhed et eksempel på, at når en levering kræver en større investering, så er denne bestemmelse ikke brugbar på området.

§1, nr. 14: Opsigelse via samme medie eller platform som aftaleindgåelse

Fjernvarmekunderne kan allerede i dag opsiges deres aftale om levering af fjernvarme samme sted, som de har indgået aftalen (mail, telefon, web og nogle steder en App). Igen er der de særlige leveringsbestemmelser, der regulerer dette, og der er som udgangspunkt ingen udfordringer, når der er tale om opsigelse pga. en flytning.

Hvis kunden ønsker at udtræde af fjernvarmeselskabet og ikke længere vil have fjernvarme, så er der som udgangspunkt tale om en længere forudgående dialog mellem kunde og selskab, da installationerne skal fjernes. Der er bestemmelser for udtrædelse i leveringsbestemmelserne.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget og står til rådighed for spørgsmål og yderligere dialog om nærværende kommentarer.

Side 2/6

Med venlig hilsen

Birthe Boisen Konsulent
Dansk Fjernvarme
bfb@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 30996037

Justitsministeriet
Jeres sagsnummer 2021-7002-0008
Att: Emma Saugmandsgaard Øe
Sendt til jm@jm.dk og emsa@jm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

DI's hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven

Generelle bemærkninger

DI noterer sig, at forslaget i det væsentlige har baggrund i følgende to forhold:

1. En åbningsskrivelse hvori EU-Kommissionen påpeger en række punkter, hvor forbrugerrettighedsdirektivet vurderes ikke at være korrekt gennemført. Det drejer sig især om, at dele af direktivets bestemmelser er gennemført i lovbemærkningerne til forbrugeraftaleloven i stedet for i selve lovtæksten, eller at gennemførelsen af direktivets bestemmelser i forbrugeraftaleloven er sket med en anden ordlyd. [*andre punkter i åbningsskrivelsen er adresseret i implementeringen af Moderniseringsdirektivet, jf. separat igangværende høring*]
2. Tilretning af uhensigtsmæssig implementering af forbrugerrettighedsdirektivet eller ændringer som følge af EU-Domstolens praksis.

Herudover lægges der op til en enkelt ændring, som ikke synes at være baseret på et bagvedliggende EU-direktiv, men et ønske om bedre forbrugerbeskyttelse ved opsigelse af aftaler om løbende levering af varer eller tjenesteydelser.

DI støtter korrekt EU-implementering i hele EU. DI bemærker dog samtidig, at medlemslandene har en vis fleksibilitet ved implementering af EU-direktiver, og der bl.a. er en forpligtelse til at sikre, at loven hænger sammen med den øvrige nationale regulering, samt at loven er klar for dem, der skal anvende den, herunder virksomheder og forbrugere. Der bør derfor altid foretages en konkret vurdering af de kritikpunkter, som EU-Kommissionen rejser i en åbningsskrivelse, og i tilfælde af at man vælger at foretage lovændringer, bør man grundigt overveje hvilken metode, der er mest hensigtsmæssig.

DI ønsker at gøre opmærksom på, at et par af de lovændringer, som er foreslået på baggrund af Kommissionens åbningsskrivelse, vil gøre loven mindre klar og læsevenlig eller påvirke retssikkerheden negativt. DI mener, at der er mere hensigtsmæssige løsninger, uden at Danmark overtræder sine EU-retlige forpligtelser. Se bl.a. nedenfor under "Definitionen på handelsmæssig garanti", "Oplysning om fremgangsmåden ved eller forudsætningerne for klager" og "Ordre med betalingsforpligtelse".

DI bemærker endvidere, at ekspertudvalget, som afgav *Delbetænkning II om gennemførelse af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers*, påpegede, at den nuværende danske implementering af forbrugerrettighedsdirektivets artikel 8, stk. 2, ikke er foretaget korrekt i forbrugeraftalelovens § 12, stk. 2. Justitsministeriet oplyste over for ekspertudvalget, at denne problemstilling ville blive håndteret i forbindelse med nærværende lovforslag, hvilket dog ikke ses at være sket med dette udkast. DI opfordrer til, at fejlimplementeringen rettes, inden endeligt lovforslag fremsættes i Folketinget. Se

nærmere nedenfor under ”Fejlagtig direktivimplementering er ikke rettet”.

Specifikke bemærkninger

Beskrivelse af gældende ret om ”Handelsmæssig garanti”

Beskrivelsen af gældende ret efter markedsføringsloven forekommer baseret på en forældet lov. Nogle af de omtalte regler eksisterer ikke længere i markedsføringsloven. Der synes desuden at være forældede paragrafhenvisninger både til den nuværende markedsføringslov og den nuværende forbrugeraftalelov.

Definitionen på ”handelsmæssig garanti”

4. I § 3 indsættes som nr. 7:

»7) *Handelsmæssig garanti: Enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed.*«

DI gør opmærksom på, at den foreslåede definition er urimelig svær at læse - selv for jurister. Selvom forslaget sker på baggrund af EU-Kommissionens åbningsskrivelse bør der gøres et forsøg på at gøre definitionen letlæselig, så den kan forstås af virksomheder og forbrugere direkte, uden at der er behov for at købe sig til juridisk rådgivning. Det bemærkes, at Kommissionen i sin åbningsskrivelse netop henviser til en bekymring for en usikker retstilstand. Den foreslåede kopiering af direktivets definition vil efter DI's opfattelse bestemt ikke tilgodese hensynet til en klar retstilstand.

Som bekendt bliver EU-lovtekster ofte udarbejdet på baggrund af politiske kompromiser og i tillæg hertil bliver den danske sprogversion af direktivet oversat fra originalversionen af jurist-lingvister, som ikke er eksperter i det pågældende retsområde. Dette kan resultere i danske tekstversioner af direktiver, som simpelthen ikke egner sig til direkte kopiering ind i dansk lov. Dette er et sådant eksempel.

Lovbemærkningerne omtaler, at forslaget vil sikre en tydelig og korrekt gennemførelse af forbrugerrettighedsdirektivets artikel 2, nr. 14. DI kan støtte lovbemærkningerne for så vidt angår formel korrekthed, men bestemt ikke tydelighed, hvilket efter DI's opfattelse bør vægte højere i dette tilfælde.

Levering uden forudgående anmodning

DI er helt enig med Justitsministeriet i, at det følger af en almindelig sproglig fortolkning af den eksisterende § 6 i forbrugeraftaleloven, at forbrugeren ikke kan anses for at have *samtykket* til leveringen, hvis forbrugeren ikke reagerer på en uanmodet levering (jf. formuleringen ”uden forudgående anmodning”).

DI bemærker, at den foreslåede tilføjelse ikke medfører nogen realitetsforskel, og at der ikke sker nogen skade ved at lave tilføjelsen. DI mener dog grundlæggende, at tilføjelsen er unødvendig, og at det generelt er en uskik (forringet lov kvalitet) at opliste nogle

konkrete situationer (men ikke andre) i en lov, når situationerne allerede er klart dækket af den øvrige lovtekst. Det er efter DI's opfattelse endnu et eksempel på en direktivtekst, som Danmark ikke er forpligtet til at kopiere én-til-én i den nationale lovtekst.

Oplysning om "fremgangsmåden ved" eller "forudsætningerne for" klager

Det er i udkastet foreslået, at oplysningsforpligtelsen i forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 22, ændres fra "hvordan det er relevant, mulighed for klageadgang og i givet fald om fremgangsmåden ved klage" til "hvordan det er relevant, mulighed for klageadgang og i givet fald om forudsætningerne for klage" (egen fremhævelse).

Som baggrund anføres det bl.a. i de almindelige bemærkninger:

"Henset til, at bestemmelsen i forbrugeraftalelovens § 8 med implementeringen af moderniseringsdirektivet vil blive straffpålæg, samt til, at det bør sikres, at indholdet af bestemmelsen er klart, og at forpligtelserne efter bestemmelsen er gennemskuelige for den erhvervsdrivende, foreslås bestemmelsen justeret. Det er Justitsministeriets vurdering, at "forudsætningerne for" klage udgør en mere afgrænset og klar forpligtelse for den erhvervsdrivende end "fremgangsmåden ved" klage. Ved førstnævnte formulering skal den erhvervsdrivende beskrive, under hvilke omstændigheder forbrugeren har adgang til at klage."

Efter den gældende bestemmelse (med formuleringen "fremgangsmåden ved klage") er det almindeligt antaget, at den erhvervsdrivende har pligt til at oplyse om adgang til at klage til Forbrugerklagenævnet eller et privat anke- eller klagenævn, og evt. med et link henviser til klagenævnets hjemmeside, hvor forbrugeren kan læse nærmere om proceduren mv. Denne pligt er klart afgrænset.

Det er efter DI's opfattelse ikke tilsvarende klart, hvad der nærmere ligger i den nye forpligtelse ("forudsætningerne for klage"). Lovbemærkningerne giver alene den vejledning, at "det kan være oplysninger om eventuelle formelle krav, der skal opfyldes, for at forbrugeren har adgang til at klage, såsom klagefrister og lignende" (egen fremhævning).

Henset til de oplyste hensyn i de almindelige bemærkninger om klarhed og gennemskuelighed, når der fremadrettet bliver tale om en straffpålæg bestemmelse, opfordrer DI til en tydeliggørelse af den handlepligt, der er indeholdt i bestemmelsen.

Udlevering af kopi af samtykke til levering af digitalt indhold

Det er i lovforslagets nr. 7 og 10 foreslået, at ændre "kopi" til "bekræftelse". DI anmoder af hensyn til retlig klarhed om en tydeliggørelse af, hvori forskellen består i praksis.

"Ordre med betalingsforpligtelse" (ny § 12, stk. 2)

DI anerkender, at såfremt afgivelse af en ordre sker ved aktivering af en knap eller en tilsvarende funktion, indeholder EU-direktivet en pligt til at "knapen eller den tilsvarende funktion på let læselig måde være mærket "ordre med betalingsforpligtelse" eller en tilsvarende utvetydig formulering, som angiver, at afgivelsen af ordren medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende".

DI bemærker samtidig, at det forekommer upraktisk med en knap med så langt et navn.

DI forudser derfor, at der i praksis vil opstå et behov for en præcisering af, hvad der ligger i lovudkastets formulering: ”*eller lignende*”.

Afklaring heraf er særdeles vigtig for virksomhedernes retssikkerhed, da overtrædelse af bestemmelsen samtidig bliver underlagt en meget hård civilretlig sanktion (forbrugeren er ikke bundet af aftalen), jf. den foreslåede § 12, stk. 3.

DI mener, at forpligtelsen f.eks. vil være opfyldt, hvis det umiddelbart inden en knap, hvorpå der står ”KØB”, er tydeliggjort, at ved tryk på ”KØB”-knappen indgår forbrugeren en aftale med en betalingsforpligtelse, sådan som også Forbrugerombudsmanden i dag mener er tilstrækkeligt. Hvis ikke en sådan praksis også i fremtiden er lovlig, har den reelle forbrugerbeskyttelse tabt kampen til ren regel-bureaukrati.

DI anerkender, at der er begrænsninger for, hvor langt lovbemærkningerne kan gå til afklaring heraf, idet der er tale om implementering af et EU-direktiv, men DI ønsker at rejse opmærksomhed om problematikken. Som minimum bør forpligtelsen tydeliggøres i en Forbrugerombudsmandsvejledning, der offentliggøres i god tid inden, den nye lovforpligtelse træder i kraft.

Fejlagtig direktivimplementering er ikke rettet

Som DI har fremhævet i de indledende bemærkninger, lægger lovudkastet *ikke* op til at rette den fejlimplementering, som forbrugeraftalelovens § 12, stk. 2 (som fremadrettet bliver § 12, stk. 3) er udtryk for.

Fejlimplementeringen består i, at den nuværende § 12, stk. 2, ikke - som EU-direktivet ellers gør - sonderer mellem de to forskellige oplysningspligter, som den erhvervsdrivende er underlagt i § 12, stk. 1.

Den ene oplysningspligt består i at gøre det klart, at forbrugeren er ved at påtage sig en betalingsforpligtelse. Ifølge EU-direktivet skal overtrædelse af denne oplysningspligt medføre, at forbrugeren ikke er bundet af aftalen, dvs. en ugyldighedsvirkning.

Den anden oplysningspligt består i, at den erhvervsdrivende umiddelbart før forbrugeren afgiver sin bestilling (igen) skal gøre forbrugeren opmærksom på de oplysninger, der er nævnt i § 8, stk. 1, nr. 1, 5, 6, 17 og 18, bl.a. om pris- og leveringsomkostninger. Ifølge EU-direktivet medfører manglende overholdelse af denne oplysningspligt *ikke* aftalens ugyldighed. Derimod er overtrædelse sanktioneret dels civilretligt (forbrugeren slipper for at betale de omhandlede leverings- og returneringsomkostninger, jf. forbrugeraftalelovens § 9, stk. 3), dels strafferetligt (bødestraf efter den foreslåede nye § 34).

Professor Susanne Karstoft, som sad med i ekspertudvalget, har også påpeget fejlimplementeringen, og skriver i sin lærebog bl.a. følgende:

”Foruden ordlyden og opbygningen af direktivets artikel 8, stk. 2, taler den omstændighed, at lovens § 9, stk. 3, udtrykkeligt fastlægger retsvirkningerne af mangelfulde prisoplysninger, imod at tillægge tilsidesættelse af § 12, stk. 1, 2. pkt., ugyldighedsvirkning. Dette er da heller ikke gjort i f.eks. svensk og tysk ret.”

DI opfordrer til at den danske særregel, som er opstået på grund af den fejlagtige direktivimplementering, fjernes inden fremsættelse af endeligt lovforslag i Folketinget – således at dansk ret også på dette punkt lægger sig op ad direktivets udgangspunkt. Fejlen kan rettes ved at lave en mindre ændring i den foreslåede nye § 12, stk. 3.

Lettere adgang til at opsige aftaler om løbende levering af varer eller tjenesteydelser

”Den erhvervsdrivende skal sikre, at opsigelse af en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser kan ske på samme medie eller tekniske platform, som aftalen er indgået på.”

Forslaget er ikke baseret på EU-direktiver, men på et ønske om forbedret forbrugerbeskyttelse. Lovudkastets bemærkninger oplyser, at forbrugeraftaleloven i dag ikke indeholder nærmere regler om, hvordan forbrugeren kan opsige en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser.

DI støtter forslaget om, at der skal være let adgang til at opsige løbende forbrugeraftaler. DI konstaterer samtidig, at der er tale om en dansk særregel, hvilket skærper kravene til, at reglen er nødvendig og – hvis den er nødvendig – at den er udformet proportionalt og hensigtsmæssigt.

DI savner i den forbindelse, at lovforslaget oplyser om, hvilke mindstekrav til adgangen til at opsige løbende forbrugerftaler, der kan udledes efter andre regler end forbrugerftaleloven, f.eks. efter markedsføringslovens regler om god markedsføringsskik og god erhvervsskik.

DI savner endvidere en præcisering af, hvad der nærmere skal forstås ved ”samme medie eller tekniske platform” med henblik på at vurdere, hvor fleksibelt forslaget er.

Det ville f.eks. være unødvendigt rigtigt og ufleksibelt i forhold til beskyttelseshensynet, hvis opsigelse - uden undtagelse - skal kunne ske på den online platform, hvor den oprindelige aftale blev indgået. Hvad så hvis denne online platform ikke længere findes - eller der ikke længere er en samarbejdsaftale mellem platformen og den pågældende erhvervsdrivende?

Det bør efter DI's opfattelse overvejes, om reglen i stedet bør udformes som en retlig standard, der svarer til selve beskyttelseshensynet, nemlig at der skal være ”let adgang” til at opsige løbende forbrugerftaler. Samtidig kunne det anføres i lovbemærkningerne, at kravet om ”let adgang” til opsigelse vil være opfyldt, hvis det er muligt at opsige på ”samme medie eller tekniske platform”. Derved vil der i praksis kunne tages hensyn til den konkrete situation.

DI står til meget gerne til rådighed for eventuel uddybning eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Lars Frolov-Hammer
Seniorchefkonsulent

From: Susanne Vangsgård <sv@danva.dk>
Sent: 24-08-2021 09:36:13 (UTC +02)
To: Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Helle Katrine Andersen <hka@danva.dk>
Subject: DANVA - forbrugeraftaler og andre retsaftaler på formuerettens område

Justitsministeriet
Att. Emma S. Øe

Da jeg ikke kunne komme i kontakt med dig telefonisk, tillader jeg mig at sende dig nogle linier angående en aktuell høring med frist 23.08.2021.

Udkast til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og andre retshandler på formuerettens område sagsnummer 2021-7002-0008

Dansk Vand- og Spildevandsforening, DANVA, er ikke på høringslisten i forbindelse med ovenstående høring. Vi er dog just blevet gjort bekendt med høringen via modtagelse af en kopi af høringssvaret fra Dansk Fjernvarme.

Formålet med nærværende mail er synliggøre, at hovedbudskabet fra Dansk Fjernvarme gående på, at der er omfattende offentligt regulering af forsyningsforholdene – også gør sig gældende for de danske vand- og spildevandsforsyninger.

Afsættet er, at der – under visse betingelser – er en lovbaseret forsyningspligt for disse forsynings typer, der i øvrigt er hvile-i-sig-selv aktiviteter. Forsyningsforholdene er m.a.o. ikke karakteriseret ved gensidige aftaler indgået mellem to parter, hvor aftaleloven er afgørende.

Sektorlovgivningen sammen med de myndighedsgodkendte leveringsvilkår, anser vi i øvrigt som værende udtryk for "lex specialis".

Såfremt at det besluttet, at forbrugerrettighedsdirektivet skal gælde for "vand" i Danmark, er det nødvendigt med overvejelser om, hvilke forsyninger dette begreb omfatter.

I DANVA er det vores håb, at der i det lovforberedende arbejde gøres brug af den "luft", der er i forbindelse med den nationale implementering af direktivet.

Det kan i øvrigt oplyses, at det er Energistyrelsen, der er resortstyrelse for alle forsyningsarter.

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65382>

Med venlig hilsen
Susanne Vangsgård

Chefkonsulent, cand.jur
D: +45 87 93 35 10

Email: sv@danva.dk

VANDHUSET | Godthåbsvej 83, 8660 Skanderborg |
KØBENHAVN | Vester Farimagsgade 1, 5. sal., 1606 København V |
Tlf. 7021 0055 | danva@danva.dk | www.danva.dk |

Justitsministeriet
Sendt til: jm@jm.dk og ems@jm.dk

Dato 23. august 2021

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2021-023235

Høringssvar over Lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område, JM sag 2021-7002-008

Brancheforeningen Danske Advokater stiller advokaters viden til rådighed for lovgivningsarbejdet og den retspolitiske debat.

I samarbejde med Advokatsamfundet har Danske Advokater indstillet advokat Kristian Storgaard til udvalget om gennemførelse af varedirektivet m.v.

Danske Advokater bemærker med tilfredshed det gode arbejde og samarbejde, der ligger til grund for dette lovforslag.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater støtter lovforslaget, som på loyal vis implementerer visse dele af EU direktivpakken New Deal for Consumers.

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt elektronisk til jm@jm.dk og emsa@jm.dk

23. august 2021

Der henvises til sagsnummer 2021-7002-0008

Forslag til lov om ændring af forbrugerftaleloven, aftaleloven m.v.

Danske Medier har med tak modtaget Justitsministeriets høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerftaler og andre retshandler på formuerettens område.

Danske Medier har noteret, at de foreslåede ændringer af forbrugerftaleloven hovedsageligt indføres som led i implementering af EU-direktiver, herunder konkrete "påbud" fra EU-Kommissionen, der på en række punkter ikke finder, at forbrugerrettighedsdirektivet er blevet korrekt implementeret i dansk lovgivning. Da forbrugerdirektivet som udgangspunkt er et totalharmoniseringsdirektiv, er foreningen opmærksom på, at den danske implementering i vid udstrækning er bundet af de regler, som direktivet indeholder. Uanset dette kan de foreslåede ændringer give anledning til uklarheder, og dette vil blive berørt i høringssvaret, ligesom foreningen har enkelte bemærkninger til det konkrete ændringsforslag, der *ikke* er direktivbestemt. Endelig har foreningen et spørgsmål, der ønskes besvaret.

Forbrugerens opsigelse af løbende aftaler

Med henblik på at styrke forbrugerbeskyttelsen indfører lovforslaget en ny bestemmelse (28 a) i forbrugerftaleloven, hvorved det præciseres, at den erhvervsdrivende har en forpligtelse til at sikre, at forbrugeren skal kunne opsiges et løbende abonnement på samme medie eller tekniske platform, som aftalen er indgået på.

Med bestemmelsen indføres der nye formkrav, der ikke hidrører fra EU-retlige forpligtelser, og foreningen finder det af samme grund vigtigt, at reglerne ikke medfører u hensigtsmæssige konsekvenser eller bindinger, herunder påfører danske erhvervsdrivende strengere krav end de krav, som erhvervsdrivende i EU skal opfylde.

Foreningen kan tilslutte sig, at det ikke må være en udfordring for forbrugeren at opsiges en aftale, og finder det rimeligt, at forbrugeren skal kunne sende en opsigelse på samme medie og/eller kommunikationsform, som aftalen i sin tid blev indgået på. Er aftalen indgået via telefon eller på mediets webshop, kan opsigelse således ske ved henholdsvis at ringe til kundecenteret eller ved at tilgå forbrugers profil på webshoppen.

I praksis vil den erhvervsdrivende tillige give forbrugeren mulighed for at opsige aftalen på andre medier eller tekniske platforme, såfremt forbrugeren foretrækker dette. Foreningen finder det derfor positivt, at dette fortsat er en reel mulighed.

I lyset af den omfattende digitaliseringen og de samfundsmæssige gevinster, der ligger i at anvende digitale løsninger, finder foreningen endvidere, at det bør være i overensstemmelse med forbruger-aftaleloven, at en virksomhed generelt opfordrer kunderne til at anvende virksomhedens selvbetjeningsløsninger til at opsige en aftale.

Udlevering af kopi af samtykke til levering af digitalt indhold

Danske Medier tilslutter sig Justitsministeriets ændring af forbrugerftalelovens § 13, stk. 2, 2. pkt., der medfører, at den erhvervsdrivende fremover skal udlevere en *bekræftelse* og ikke længere en *kopi* af forbrugers udtrykkelige samtykke til og anerkendelse af, at denne mister sin fortrydelsesret, når leveringen af det digitale indhold påbegyndes, inden fortrydelsesfristens udløb.

Foreningen er enig i, at denne modificering af den erhvervsdrivendes forpligtelse er i tråd med direktivets ordlyd og bedre rammer den rette balance mellem hensynet til forbrugerbeskyttelse og hensynet til den erhvervsdrivende. Dertil kommer, at anvendelsen af begrebet *kopi* i praksis gav anledning til usikkerhed om den rette opfyldelse af forpligtelsen, hvilket ikke er hensigtsmæssig, når der er tale om regler, der har retsvirkninger for såvel forbrugeren som den erhvervsdrivende.

Ændringen af ordlyden vil efter foreningens opfattelse gavne retssikkerheden, og en bekræftelse af forbrugers samtykke og anerkendelse af mistet fortrydelsesret vil fx kunne fremgå af den ordrebekræftelse, der fremsendes, når forbrugeren har indgået en aftale, hvorved der gives afkald på fortrydelsesretten ved leveringen af det digitale indhold.

Ordre med betalingsforpligtelse

Det følger af forbrugerftalelovens § 12, stk. 1, at hvis en fjernsalgsaftale indgås ved hjælp af elektroniske midler, og aftalen pålægger forbrugeren en betalingsforpligtelse, skal dette være angivet klart og tydeligt på det sted, hvor bestillingen afgives. Hvis dette ikke er overholdt, vil forbrugeren ikke være bundet af aftalen.

Under henvisning til ovenstående retsvirkning, samt til såvel afgørelser fra Forbrugerklagenævnet, samt konkrete udtalelser fra Forbrugerombudsmanden, må retstilstanden antages at være ganske klar, hvilket i øvrigt også afspejles i praksis i bestillingsflowet, som anvendes i de danske webshops m.v., herunder fx ved køb af medieabonnementer. I langt de fleste tilfælde vil det derfor være helt tydeligt for den gennemsnitlige forbruger, at erhvervelse af en specifik vare kræver betaling, og hvornår i bestillingsprocessen at pågældende forpligter sig til dette.

Lovforslagets indførelse af et nyt stk. 2, hvorved det udtrykkeligt fremgår, at den erhvervsdrivende skal sikre sig, at en knap eller tilsvarende funktion, der medfører afgivelse af en ordre, skal være mærket med "*ordre med betalingsforpligtelse*" eller anden utvetydig formulering, forekommer af

samme grund unødvendig. Foreningen tager dog til efterretning, at ændringen sker for at efterkomme EU-Kommissionens formaninger i åbningskrivelsen af 11. oktober 2017.

Foreningen skal dog opfordre til, at fortolkningen af, hvilke formuleringer, der lovligt kan anvendes for at signalere, at forbrugeren nu indgår en betalingsaftale ikke bliver for restriktiv, men at der i stedet skeles til, hvorvidt ordlyden og opsætningen medfører, at forbrugeren ikke kan være i tvivl om, at vedkommendes bestilling af en vare eller ydelse modsvares af en betaling. Tydelige formuleringer som "*Gå til betaling*", "*Du er nu i gang med et køb*" er fx oplagte eksempler, og det vil være nyttigt, såfremt dette og lignende eksempler fremgår af bemærkningerne og/eller af vejledninger og udtalelser fra Forbrugerombudsmanden.

Telefonsalg

Danske Medier har med tilfredshed noteret, at lovforslaget ikke medfører ændringer i forbrugeraftalelovens undtagelse vedrørende telefoniske henvendelser om tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter. Det danske mediemarked er præget af en vedvarende og alvorlig tilbagegang i salget af aviser og blade, og det har derfor afgørende betydning, at abonnementssalget kan gennemføres optimalt. Telefonsalget er i den forbindelse en essentiel salgskanal for de fleste abonnementsmedier. Dertil kommer, at begrundelsen for at indføre og opretholde muligheden for at tegne abonnement ved telefonisk henvendelse var og er fortsat, at der er et helt særligt demokratisk hensyn til at sikre, at disse skriftlige publicistiske nyhedsmedier vedbliver at være tilstrækkeligt udbredt til at sikre et fælles vidensniveau og en fælles indsigt i samfundsmæssige diskussioner og forhold.

Konkurrence- og forbrugerstyrelsen foretog i efteråret 2019 en undersøgelse af telefonsalgssundtagelserne, herunder mediernes anvendelse af reglerne for uanmodet telefonisk kontakt til forbrugere. Danske Medier går ud fra, at resultatet af denne undersøgelse er færdigbehandlet og er blevet videreformidlet til de relevante ministerier, herunder Justitsministeriet. Danske Medier er i den forbindelse fortsat meget interesseret i at få indsigt i resultaterne af undersøgelsen, herunder den del af undersøgelsen, der relaterer sig til foreningens medlemmer. Det er dog uklart, hvilket ministerium/afdeling, der har ansvaret for undersøgelsen på nuværende tidspunkt, og foreningen skal derfor venligst anmode om svar herpå.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående bemærkninger ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til seniorkonsulent, cand. jur. Christina Mary Moshøj på e-mail cm@danskemedier.dk

Venlig hilsen

Danske Medier

Christina Mary Moshøj
Seniorkonsulent, cand. Jur.

From: Morten Jacob Leth <mojal@digst.dk>
Sent: 12-07-2021 15:36:12 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Sv: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008DIGST (Id nr.: 1182923)

Til rette vedkommende
Digitaliseringsstyrelsen har ingen bemærkninger.
Med venlig hilsen
Morten Leth

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

Morten Jacob Leth
Fuldmægtig, jurist
T: +45 41782431
E: mojal@digst.dk

Kontor for jura
Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K

www.digst.dk – fordi hverdagen er digital

Til: emsa@jm.dk (emsa@jm.dk)
Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)
Titel: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008
Sendt 12-07-2021 14:03
:

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

23. august 2021

Dok.nr.: 21/17561-3
Sagsbehandler:
Rasmus Blaabjerg Laursen
Dir. tlf.: 42484041
Mail: RBL@domstolsstyrelsen.dk

Sendt pr. mail til: jm@jm.dk og emsa@jm.dk

Domstolsstyrelsens hørings svar

Justitsministeriet har ved mail af 12. juli 2021 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område (Justitsministeriets j.nr. 2021-7002-0008).

Udkastet giver ikke Domstolsstyrelsen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Rasmus Blaabjerg Laursen

From: Dennis Lange <dbl@fdm.dk>
Sent: 20-08-2021 14:28:14 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: SV: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Til rette vedkommende

FDM takker for det fremsendte høringsmateriale.
FDM har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Dennis Lange
Chefkonsulent

T: +45 45 27 07 13
M: +45 51 14 69 92
dbl@fdm.dk · fdm.dk
Firskovvej 32
2800 Kgs. Lyngby

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 14:04
Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

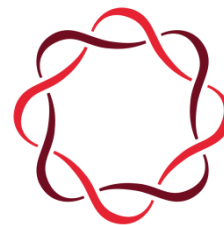

JUSTITSMINISTERIET
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

Att: jm@jm.dk

emsa@jm.dk

FINANS
DANMARK

Hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om forbruger aftaler m.m.

Indledningsvis takker Finans Danmark for muligheden for at afgive høringssvar. Vi har følgende bemærkninger:

Fortrydelsesret ved køb af værdipapirer

Ad § 1, nr. 11

Finans Danmark har siden 2015 efterspurgt en ændring af forbruger aftalelovens § 18, stk. 3 (som i høringssudkastet foreslås flyttet til stk. 4), da formuleringen hverken er i overensstemmelse med forbruger aftaledirektivet eller den gældende forståelse af bestemmelsen. Bestemmelsen anses dermed som misvisende for læsere af loven, som ikke har kendskab til den bagvedliggende forståelse og fortolkning af bestemmelsen og bør derfor ændres.

Ifølge formuleringen i den gældende § 18, stk. 3 synes forbrugere ved køb af værdipapirer i visse situationer at have fortrydelsesret, da bestemmelsen undtager fra den i stk. 2, nr. 15 nævnte undtagelse, hvis aftalen vedrører finansielle tjenesteydelser og er indgået uden for den erhvervsdrivendes forretningssted.

§ 18, stk. 2, nr. 15 implementerer forbruger direktivets artikel 16, litra b, hvoraf fremgår det, at "levering af varer eller tjenesteydelser, hvis pris er afhængig af udsving på kapitalmarkedet, som den erhvervsdrivende ikke har indflydelse på, og som kan optræde inden fortrydelsesrettens udløb" ikke er omfattet af direktivets regler om fortrydelsesret i forbindelse med aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted.

Som værdipapir markederne fungerer, er det ikke muligt at håndtere fortrydelsesret på værdipapirer generelt eller som i § 18, stk. 3, hvor købet er sket uden for den erhvervsdrivendes sted, da kunderne dermed får mulighed for at spekulere mod den bank, som har solgt værdipapirerne til kunden, hvis kursen på værdipapirerne efterfølgende falder – blot ved at gøre sin fortrydelsesret glædende og lade handlen gå tilbage.

Finans Danmark foreslår derfor, at § 18, stk. 3 (kommende stk. 4) ændres til

"Kapitlet gælder dog for de i stk. 2, nr. 15, nævnte aftaler, hvis aftalen vedrører finansielle tjenesteydelser og er indgået uden for den erhvervsdrivendes forretningssted med undtagelse af fi-

Hørings svar

23. august 2021

Dok: FIDA-1826564804-691509-v1

Kontakt Maria Birkvad

ansielle tjenesteydelser omfattet af bilag 1 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter.”

Med ændringsforslaget undtages finansielle tjenesteydelser i forbindelse med køb af værdipapirer.

Med venlig hilsen

Maria Birkvad

Chefkonsulent

Direkte: 20878197

Mail: mbi@fida.dk

Høringsvar

23. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691509-v1

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til e-mail jm@jm.dk og emsa@jm.dk
(sagsnummer 2021-7002-0008)

Dato: 23. august 2021

Sag: FO-21/08128-2

Sagsbehandler: /smb

Direkte tlf.: +45 41 71 52 86

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område

Forbrugerombudsmanden har modtaget Justitsministeriets brev af 12. juli 2021 med anmodning om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.

Forbrugerombudsmanden har følgende bemærkninger:

Til § 1, nr. 14

Af bemærkningerne til den foreslåede § 28 a om forbrugerens opsigelse af løbende aftaler fremgår følgende på side 48 (Forbrugerombudsmandens fremhævning):

"Dette gælder uanset, om den erhvervsdrivende ved aftaleindgåelsen eller ved senere kommunikation har anført, at en opsigelse skal ske på et andet medie eller teknisk platform."

Opsigelse af en løbende aftale er underlagt de almindelige aftaleretlige regler. En opsigelse anses som et påkrav, som er gældende fra det tidspunkt, det er kommet frem til modtageren. Det kan derfor udgøre et urimeligt aftalevilkår, hvis den erhvervsdrivende stiller krav om, at opsigelse skal ske på en bestemt måde.

Forbrugerombudsmanden foreslår, at dette fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen.

I forbindelse hermed kan vi oplyse, at Forbrugerombudsmanden er bekendt med tilfælde, hvor erhvervsdrivende stiller krav om, at opsigelse skal ske på en bestemt måde, uden at den erhvervsdrivende har godtgjort at have saglige grunde, der kan begrunde et sådan krav.

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

forbrugerombudsmanden@
forbrugerombudsmanden.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

Endvidere anbefaler Forbrugerombudsmanden, at den erhvervsdrivendes overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde. Dette for at skabe et øget fokus hos de erhvervsdrivende på at overholde bestemmelsen, at opnå en reel præventiv effekt samt under hensyntagen til at Forbrugerombudsmanden ikke sjældent modtager klager herover, og at bestemmelsen er klar.

Til § 2, nr. 1

Med lovforslaget lægges der op til en videreførelse af den hidtil anvendte lovtekniske model, hvor aftalelovens § 38 c henviser til aftalelovens § 36, stk. 1. En forståelse af retstilstanden forudsætter, at man læser begge bestemmelser.

Det foreslåede stk. 2 i aftalelovens § 38 c tilføjer yderligere kompleksitet til reglerne. Det skyldes, at retsvirkningen af at anvende et urimeligt aftalevilkår i en ikke individuelt forhandlet forbrugeraftale alene vil fremgå indirekte, idet man skal sammenholde de tre mulige retsvirkninger i aftalelovens § 36, stk. 1 (ændring, hel tilsidesættelse og delvis tilsidesættelse) med den nye stk. 2 i aftalelovens § 38 c – der udelukker anvendelse af to af de tre retsvirkninger – før man kan udlede, at retsvirkningen ved anvendelse af urimelige aftalevilkår i ikke individuelt forhandlede forbrugeraftale altid skal være fuldstændig tilsidesættelse.

Eftersom det drejer sig om civilretlige regler, hvor forbrugerne som udgangspunkt selv skal påberåbe sig deres rettigheder over for deres aftalparter, er det vigtigt, at reglerne er så letforståelige som muligt og ikke kan give anledning til unødigt tvivl om bestemmelsens retsvirkninger. Forbrugerombudsmanden skal derfor foreslå, at den foreslåede stk. 2 i aftalelovens § 38 c affattes som følger (Forbrugerombudsmandens tilføjelse er fremhævet):

"Hvis et aftalevilkår, som er omfattet af stk. 1, 2. pkt., ikke har været genstand for individuel forhandling, kan vilkåret dog ikke ændres eller tilsidesættes delvist, men skal tilsidesættes helt."

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Andreas Weidemann
Kontorchef

From: FMN-RLM Mouritzen, Rona Lehmann <RLM@fmn.dk>
Sent: 05-08-2021 11:30:20 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Forsvarsministeriets svar på høring om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område - [RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION]

RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION

Til Justitsministeriet

Forsvarsministeriet har ingen bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område. Jeres sagsnummer 2021-7002-0008.

Med venlig hilsen

Rona L. Mouritzen
Forsvarsministeriet

Juridisk Kontor / Legal Departement
Holmens Kanal 9, DK-1060 København K / Copenhagen K

Telefon/Telephone: + 45 72 81 00 57 / Mobil +45 61 87 14 57

E-mail: rlm@fmn.dk / Fiin: rlm@fiin.dk
www.fmn.dk

RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION

From: Sekretærer Jura og EU <sekr_juraogeu@kl.dk>
Sent: 11-08-2021 11:21:53 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: KL's høringssvar til udkast til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler, lov om aftale og retshandler på formuerettens område - JM sagsnr. 2021-7002-0008

Kære Justitsministeriet

KL har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.

Med venlig hilsen
Marianne Hansen

Sekretær
Jura og EU

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3281
E MGH@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

From: Nicolai Voetmann <nivoe@fvm.dk>
Sent: 13-07-2021 13:09:50 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Sv: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008 (FVM Id nr.: 118244)

Kære JM
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ingen bemærkninger til det fremsendte materiale.

Venlig hilsen

Nicolai Voetmann
Fuldmægtig | Retskontor
+45 24 77 17 99 | nivoe@fvm.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departement | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | fvm@fvm.dk | www.fvm.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til:

Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)

Titel: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Sendt 12-07-2021 14:03

:

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: <kos-Direktionssekretariatet@politi.dk>
Sent: 12-07-2021 15:59:26 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Cc: kos-Direktionssekretariatet@politi.dk <kos-Direktionssekretariatet@politi.dk>
Subject: SV: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Til Justitsministeriet

Rigspolitiet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kimmi Torp
Chefkonsulent

POLITI

Rigspolitiet
Koncernledelsessekretariatet
Center for Ministerbetjening
Polititorvet 14
1780 København V

Mobil 41 74 74 29
E-mail kto010@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi
Twitter twitter.com/rigspolitiet

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 14:04
Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Formuekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område, samt ændring af markedsføringsloven

Bemærkninger i forbindelse med Justitsministeriets udkast af 12. juli 2021 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område., j.nr. 2021-7002-0008, dok.nr. 2061402, samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast af 2. juli 2021 vedrørende ændring af markedsføringsloven, j.nr. 20/10535-56.

1. Bemærkninger

SikkerhedsBranchen mener det er positivt, at direktivpakken New Deal for Consumers implementeres med henblik på at harmonisere beskyttelsesniveauet for forbrugere i Europa for dermed at fremme den grænseoverskridende handel ved den foreslåede modernisering af visse forbrugerretlige direktiver.

2. Strafferetlige legalitetsprincip

Implementering af Direktivet bør være i overensstemmelse det strafferetlige legalitetsprincip, jf. straffelovens § 1, hvorefter der alene kan pålægges straf for et forhold, der er hjemlet ved lov eller som ganske må ligestilles hermed, forudsat at:

1. fortolkningen er forenelig med den pågældende lovregels væsen,
2. der er et retstomt rum (»hul«) i lovgivningen,
3. modhensyn ikke afgørende taler imod,
4. fortolkningen er konsistent med de retlige principper, der gælder på det pågældende område,
5. fortolkningen stemmer overens med de almindelige principper om strafansvar, og
6. fortolkningen er rimeligt forudsigelig og tilgængelig for den tiltalte.

Hvor der i implementeringen overlades yderligere håndhævelsesbeføjelser til Forbrugerombudsmanden, bør håndhævelsesbeføjelser således alene kunne udnyttes på baggrund af et klart hjemmelsgrundlag fremhævende den konkrete ulovlighed af en overtrædelse, samt hvor hjemmelsgrundlaget for den konkrete overtrædelse klart og tydeligt kan udledes via reference til EU-retten, dansk lovgivning eller retspraksis.

3. Oplysningsforpligtelser

Oplysningspligten i forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, foreslås tilføjet et nyt nr. 8 med følgende tekst: ”hvor det er relevant, at prisen blev personaliseret på grundlag af automatiseret beslutningstagning”.

Disse oplysninger skal allerede oplyses forbrugeren i henhold til databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f), idet personaliseringen har en retsvirkning eller på tilsvarende vis betydeligt påvirker forbrugeren.

Med henblik på at undgå inkonsistens i oplysningsforpligtelser foreslås tilføjet, at oplysningsforpligtelsen skal opfyldes som angivet i databeskyttelsesforordningens art. 13 (2)(f).

Derudover er forbrugeraftaleloven på flere punkter foreslået ændret i forhold til oplysningsforpligtelser, hvor der opfordres til, at der udarbejdes vejledninger baseret på et klart og ubestridt hjemmelsgrundlag, for at virksomheder kan indrette sig i forventning om overholdelse af forbrugeraftaleloven, også henset til at bødeniveauet samt Forbrugerombudsmandens håndhævelsesbeføjelser skærpes betydeligt.

4. Tilsyn

Tilsynspligten for implementerede ændringer i forbrugeraftaleloven foreslås udført af Forbrugerombudsmanden, jf. det foreslåede § 33a:

”Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.”.

Med den foreslåede formulering omfattes også i et vist omfang tilsyn med aktiviteter omfattet af databeskyttelsesforordningen, hvor Datatilsynet er tilsynsmyndighed, hvor fx Forbrugerombudsmanden vil kunne påse overholdelse af oplysningsforpligtelser underlagt databeskyttelsesforordningen.

I lighed med den dobbelte tilsynsførelse vedr. uanmodet markedsføring, hvor både Forbrugerombudsmanden og Datatilsynet er tilsynsmyndighed, vil det skabe retssikkerhedsmæssig klarhed om der i § 33a tilføjes, at tilsyn af Forbrugerombudsmanden ikke vedrører overholdelse af databeskyttelsesforordningen.

5. Dørsalg

Forbuddet mod dørsalg er ikke foreslået ophævet eller lempet på trods af, at direktivet om urimelig handelspraksis (EF) 2006/2004 forhindrer medlemsstaterne i at forbyde dørsalg, hvis sådanne begrænsninger skyldes forbrugerhensyn. Forbuddet kan alene fastholdes såfremt begrænsningen skyldes andre hensyn end forbrugerhensyn, fx hensyn til privatlivets fred.

Med henvisning til privatlivets fred er forbuddet foreslået fastholdt, dog uden nærmere redegørelse for, hvorledes totalforbuddet er proportionelt sammenholdt med EU-chartrets artikel 7 med ret til respekt for privatliv og familieliv over for retten til at drive virksomhed jf. samme charters artikel 16. Det bemærkes endvidere at dørsalg er reguleret i forbrugeraftaleloven og udgangspunktet for et forbud mod dørsalg må derfor være påtænkt beskyttelse i forbrugerhensyn og ikke af hensyn til privatlivets fred.

Det foreslås vurderet om en tilstrækkelig og proportionel beskyttelse kunne opnås ved tilladelse til dørsalg forudsat, at forbrugeren ikke på forhånd havde sagt nej tak til dørsalg ved. fx anvendelse af Robinsonlisten eller ved anvendelse af andre mitigerende foranstaltninger.

Det foreslås derfor nærmere belyst, hvorvidt andre EU-medlemsstater har valgt at opretholde et totalforbud imod dørsalg, og hvorledes andre EU-medlemsstater har implementeret hensyn til privatlivets fred i forhold til regler om dørsalg.

6. Håndhævelse

I forlængelse af den foreslåede tilsynspligt for Forbrugerombudsmanden, jf. forbrugeraftalelovens § 33a, foreslås det også, at tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.

På denne baggrund er det foreslået, at markedsføringslovens § 32, stk. 2 ændres, således at Forbrugerombudsmanden kan nedlægge et påbud uden at klarhedskriteriet er opfyldt. Klarhedskriteriet indebærer, at der foreligger en klar retstilling, hvor der ikke er tvivl om fortolkning af regelgrundlaget, fordi loven eller rets teorien er klar på området.

Ved den foreslåede ændring af markedsføringslovens § 32, stk. 2 bliver Forbrugerombudsmandens adgang til at meddele påbud udvidet, og med den nuværende ordlyd af markedsføringslovens § 37, stk. 1, vil en tilsidesættelse af et påbud medføre straf eller bøde i op til fire måneder.

Med Forbrugerombudsmandens nuværende praksis indeholdende pressemeddelelser ved meddelelse af påbud og politianmeldelser, samt det skærpende forhold, at overtrædelser af forbrugeraftaleloven foreslås fastsat op til 4 % af den erhvervsdrivendes årlige omsætning, vil den foreslåede udvidelse af § 32, stk. 2, udvide Forbrugerombudsmandens beføjelser så betragteligt - på et retssikkerhedsmæssigt svagt grundlag - at det de facto vil udgøre en disproportional implementering i strid med EU-rettens principper.

For så vidt angår den foreslåede tilføjelse til aftalelovens § 38 e, er det foreslået at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med erhvervsdrivendes anvendelse af urimelige aftalevilkår. Tilsynet skal føres efter markedsføringslovens regler.

Ud over en gentagelse af ovennævnte bemærkninger omkring disproportionalitet, er det retssikkerhedsmæssigt særdeles betænkeligt, at Justitsministeren efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden, foreslås beføjelser til at fastsætte regler om kvalificeringen af

standardvilkår som værende ugyldige med den deraf afledte effekt, at Forbrugerombudsmanden herefter kan udstede bøde til erhvervsdrivende på dette grundlag, jf. aftalelovens § 38 f.

Med denne metodiske tilgang tilsidesættes ikke blot legalitetsprincippet i straffelovens § 1, men delegerer i væsentligt omfang den lovgivende og dømmende magt til Justitsministeren og Forbrugerombudsmanden i fællesskab.

7. Bødeforlæg

Forbrugerombudsmandens gives yderligere håndhævelsesbeføjelser i forhold til at kunne tilkendegive bødeforlæg i tilståelsesager uden retssag, jf. det foreslåede i markedsføringslovens § 37, stk. 6:

”Forbrugerombudsmanden kan i tilståelsessager vedrørende de i litra a-d oplistede overtrædelser, i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag.

a) Overtrædelse af § 5, stk. 1, hvor en erhvervsdrivende uberettiget bruger et logo eller mærke, hvor logoet eller mærket giver forbrugeren en sikkerhed for, at virksomheden giver forbrugeren en særlig beskyttelse. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på virksomhedens omsætning.

b) Overtrædelse af § 10, stk. 1, hvor en erhvervsdrivende retter uanmodet elektronisk henvendelse til bestemte aftagere. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på overtrædelsens omfang.

c) Overtrædelse af § 10, stk. 4, hvor en erhvervsdrivende retter uanmodet telefonisk henvendelse med henblik på direkte markedsføring til en bestemt fysisk person, der enten er på Robinsonlisten, eller som har frabedt sig direkte markedsføring fra den erhvervsdrivende. Ved udmåling af administrativ bøde lægges vægt på overtrædelsens omfang.

Den foreslåede formulering i § 37, stk. 6, litra c henviser til uanmodet telefonisk henvendelse med henblik på direkte markedsføring. I gældende ret er der dog i forbrugerftalelovens § 4, stk. 1 allerede et forbud mod uanmodet telefonisk henvendelse med henblik *på straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af aftale*, hvor databeskyttelsesforordningens artikel 6 (1) (b) anvendes som behandlingshjemmel. Det foreslås derfor, at § 37, stk. 6, litra c ændres, så ”direkte markedsføring” udgår og erstattes af ” *straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af aftale*”. Den foreslåede bestemmelse bør dog også undtage de oplistede henvendelser i henhold til forbrugerftalelovens § 4, stk. 2, der er undtaget forbuddet om uanmodede telefoniske henvendelser.

Endelig fremhæver den foreslåede formulering på ny den dobbelte tilsynsførelse vedr. uønsket markedsføring, hvor både Forbrugerombudsmanden og Datatilsynet er tilsynsmyndighed, hvilket skaber en retssikkerhedsmæssig usikkerhed, idet begge tilsyn følger særskilte bødeniveauer og egne udstedte vejledninger med hver deres fortolkning.

Borgere og virksomheder vil kunne opleve, at være part i en verserende klagesag hos Forbrugerombudsmanden i forhold til en overtrædelse af markedsføringslovens § 10, samtidig

med også at være parter i materielt samme sag, hvor Datatilsynet behandler materielt samme klage sideløbende.

Det foreslås derfor nærmere belyst, hvorledes andre EU-medlemsstater har implementeret bestemmelser om uanmodede henvendelser med henblik på at imødegå dobbelt tilsyn og korrekt direktiv implementering.

8. Bødeudmåling

Med den foreslåede formulering, og de tilhørende bemærkninger til lovforslaget indeholdende bødemodeller, forhøjes bødeniveauet betydeligt med henvisning til, at det gældende bødeniveau ikke har en tilstrækkelig præventiv effekt. At det pågældende bødeniveau ikke har en tilstrækkelig præventiv effekt, ses ikke dokumenteret.

Derimod må det formodes at Forbrugerombudsmandens nuværende praksis i forhold til udstedelse af pressemeddelelser ved påståede overtrædelser og politianmeldelser, allerede har en så væsentlig præventiv effekt for de fleste virksomheder, at anvendelsen af pressemeddelelser i sig selv er retssikkerhedsmæssig betænkelig, idet pressemeddelelserne meget detaljeret beskriver påståede forhold som endnu ikke er pådømt af domstolene, og hvortil virksomhederne mediemæssigt har svært ved at forsvare sig.

I forhold til overtrædelse af § 37, stk. 6, litra b og c er der i databeskyttelsesforordningens artikel 83, jf. databeskyttelseslovens § 41, stk. 3, derudover allerede hjemmel til at anvende et bødeniveau på op til 4 % af virksomhedens samlede globale omsætning.

Fastholdes en national bødemodel i forhold til overtrædelse af markedsføringslovens § 10 og forbrugeraftalelovens § 4, stk. 1 som foreslået, vil dette indebære uklarhed i forhold til evt. EU-retlig domstolspraksis vedrørende overtrædelse af ePrivacy direktivet, databeskyttelsesforordningen og senere præciseringer fra Datatilsynet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten i forhold til egne bødemodeller, samt det europæiske databeskyttelsesråd.

Det foreslås derfor nærmere belyst hvorledes bødemodeller i forhold til ePrivacy og databeskyttelsesforordningen kan afstemmes i forhold til klarhed og retssikkerhed.

Med venlig hilsen

Kasper Skov-Mikkelsen
SikkerhedsBranchen

From: Lone Lau-Jensen <llj@skm.dk>
Sent: 03-08-2021 10:20:18 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Vedr. hHøring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Til Justitsministeriet

Jeg kan oplyse, at Skatteministeriet ikke har bemærkninger til det udkast til lovforslag om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område, som Justitsministeriet sendte i høring den 12. juli 2021.

Med venlig hilsen

Lone Lau-Jensen
Chefkonsulent
Moms, afgifter og Told

Tel. +45 72 37 32 86
Mail llj@skm.dk

Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Mail skm@skm.dk
Web www.skm.dk

[Sådan behandler vi persondata](#)

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 12. juli 2021 14:04
Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Denne e-mail kommer fra internettet. Den er således ikke nødvendigvis fra en intern kilde, selvom afsenderadressen kan indikere det.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Formueretskontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Justitsministeriet

Sendt via mail til jm@jm.dk
emsa@jm.dk

Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 København S

T +45 33 93 20 00
F +45 33 32 01 74

SMV@SMVdanmark.dk
SMVdanmark.dk

10. august 2021

Vedr. høring over lovforslag om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven

SMVdanmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

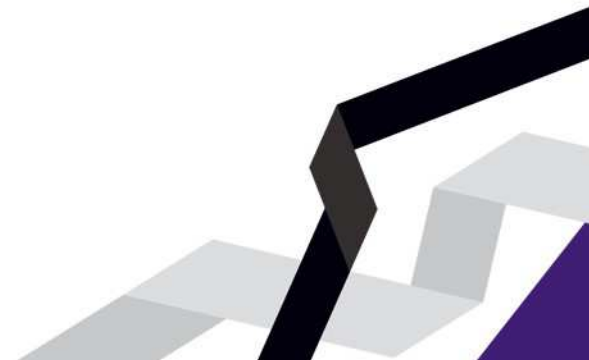
SMVdanmark har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer, der udspringer af EU Kommissionens åbningskrivelse.

For så vidt angår de øvrige foreslåede ændringer forårsaget af Moderniseringsdirektivet henviser SMVdanmark til det høringssvar, som påtænkes afgivet til den særskilte høring af det samlede Moderniseringsdirektiv.

Med venlig hilsen

Jeppe Rosenmejer
Chefjurist

From: Ida Helene Høiberg <ihh@ufm.dk>
Sent: 13-07-2021 15:22:47 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Emma Saugmandsgaard Øe <emsa@jm.dk>
Subject: Vs: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008 (UFM Id nr.: 246470)

Til Justitsministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriet har ingen bemærkninger til denne høring.

For

Thomas Voigt Lund

Jura

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Venlig hilsen

Ida Helene Høiberg

Student, Jura

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Fra: Justitsministeriet

Sendt: 12. juli 2021 14:04

Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af forbrugeraftaleloven og aftaleloven, JM sagsnr. 2021-7002-0008

Se venligst vedhæftede brev + bilag.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Formueretskontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk